

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2018

Organizácia: Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu
v Levoči

Rezort: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Typ hospodárenia: príspevková organizácia

Miesto konania verejného odpočtu: zasadacia miestnosť SKN, Štúrova 36, Levoča

Čas konania verejného odpočtu: 4. 4. 2019, 14.00 hod.

Správa je na internetovej stránke MK SR:

<http://www.culture.gov.sk/organizacie-ministerstva/verejne-odpocty/verejne-odpocty-2018-343.html>

Obsah

	strana
1	Identifikácia organizácie 3
2	Zhodnotenie činnosti organizácie 4
3	Ciele organizácie a prehľad ich plnenia 21
4	Rozpočet organizácie 30
4.1	Plnenie ukazovateľov rozpočtu 30
4.2	Rozbor nákladov a výnosov 33
4.3	Hodnotenie hospodárskeho výsledku 37
4.4	Prioritné projekty a ich plnenie 37
4.5	Rozbor výdavkov podľa prvkov ekonomickej klasifikácie a zdrojov 38
4.6	Vyhodnotenie použitia mimorozpočtových prostriedkov 40
5	Prostriedky Európskej únie a na spolufinancovanie 41
6	Podnikateľská činnosť 41
7	Zhodnotenie majetkovej pozície organizácie 41
8	Zhodnotenie zamestnanosti 44
9	Hlavné skupiny používateľov výstupov organizácie 50
10	Zhodnotenie výsledkov kontrol vykonaných kontrolnými orgánmi 51
11	Záver 51
	Prílohy

1 Identifikácia organizácie

Názov: Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči

Sídlo: Štúrova 36, 054 65 Levoča

Rezort: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Forma hospodárenia: príspevková organizácia

Dátum zriadenia: 1. 1. 1999

Riaditeľ: Ing. František Hasaj

Členovia vedenia: Ing. Marián Ferko, zástupca riaditeľa - vedúci ekonomicko-hospodárskeho oddelenia

PhDr. Mária Bendíková, vedúca sekretariátu riaditeľa

Mgr. Alena Repaská, vedúca oddelenia knižnično-informačných služieb

Mgr. Gabriela Rerková, šéfredaktorka

Ing. Milan Heimschild, vedúci oddelenia zvukových štúdií

Ing. Ján Meluch, vedúci oddelenia tlače a expedície

IP tel.: +421 53 2451201, 202, 001

e-mail: skn@skn.sk

adresa internetovej stránky organizácie: www.skn.sk

Hlavné činnosti:

Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči (ďalej len „SKN“ alebo „knižnica“) ako celoštátna špeciálna knižnica poskytuje knižnično-informačné služby nevidiacim, slabozrakým a inak zdravotne postihnutým v rozsahu odôvodnenom ich zdravotným postihnutím s cieľom zabezpečiť ich kultúrne, informačné, vedecko-výskumné a vzdelávacie potreby.

SKN v rámci predmetu činnosti najmä

- a) dopĺňa, odborne eviduje, spracováva, uchováva, ochraňuje a sprístupňuje špecializovaný knižničný fond,
- b) dopĺňa, odborne eviduje, spracováva, uchováva, ochraňuje a sprístupňuje dokumenty o slepeckom hnutí v Slovenskej republike,
- c) poskytuje knižnično-informačné služby nevidiacim, slabozrakým a inak zdravotne postihnutým v rozsahu odôvodnenom ich zdravotným postihnutím,
- d) vyrába, vydáva, sprístupňuje a distribuuje periodické a neperiodické publikácie v špeciálnych formách
 - v Braillovom písme,
 - vo zväčšenom type písma,
 - vo zvukovom zázname,
 - v reliéfnej grafike,
 - v elektronickej forme,
- e) v oblasti svojej špecializácie poskytuje metodickú pomoc a poradenské služby iným knižniciam,
- f) pôsobí ako metodické, poradenské, koordinačné a vzdelávacie centrum pre nevidiacich, slabozrakých a inak zdravotne postihnutých v Slovenskej republike,
- g) je konzervačnou knižnicou Slovenskej republiky,
- h) za odplatu poskytuje a distribuuje výrobky a pomôcky pre nevidiacich a slabozrakých, ktoré súvisia s produkciou knižnice,

- i) organizuje kultúrne a odborné podujatia, výchovno-vzdelávacie podujatia, výstavy, zabezpečuje informačné vzdelávanie používateľov,
- j) v oblasti svojej pôsobnosti nadväzuje priame vzťahy s inými právnickými osobami a fyzickými osobami doma i v zahraničí a so súhlasom zriaďovateľa vstupuje do medzinárodných združení s inými pamäťovými a fondovými inštitúciami,
- k) prevádzkuje ubytovacie zariadenia vo svojej správe, ktoré sa využívajú na dočasný pobyt pre potreby knižnice, iných kultúrnych organizácií a zriaďovateľa v súlade s platnými právnymi predpismi,
- l) plní ďalšie úlohy súvisiace s činnosťou knižnice.

2 Zhodnotenie činnosti organizácie

Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči má **výhradné postavenie v oblasti zabezpečovania prístupnosti k informáciám pre osoby so zrakovým postihnutím a pre osoby s inými poruchami čítania v Slovenskej republike**. Knižničný fond SKN v prístupných formátoch predstavuje jedinečný zdroj pre šírenie literatúry, poézie, filmov a ďalších relevantných informácií v celej svojej rozmanitosti pre túto skupinu obyvateľstva.

ODBORNÁ KNIŽNIČNÁ ČINNOSŤ

KNIŽNIČNÝ FOND

K 30. 12. 2018 SKN evidovala vo svojom knižničnom fonde 54 819 knižničných jednotiek (ďalej len „kn. j.“), z toho 34 575 kn. j. zvukových dokumentov a 20 244 kn. j. dokumentov v Braillovom písme. Do knižničného fondu bolo v priebehu roka doplnených 5 198 kn. j., z dôvodu poškodenia, zastaranosti a duplicity bolo vyradených 2 515 kn. j.

Knižničné jednotky spolu		54 819
z toho	zvukové dokumenty	34 575
	braillovske dokumenty	20 244
Prírastok v kn. j.		5 198
z toho	zvukové dokumenty	4 206
	braillovske dokumenty	992
Úbytky v kn. j.		2 518
z toho	zvukové dokumenty	2 474
	braillovske dokumenty	44

Používatelia mali k dispozícii 6 854 titulov zvukových dokumentov a 3 339 titulov v Braillovom písme. Prostredníctvom digitálnej knižnice si mohli vybrať z 6 670 on-line zvukových kníh a časopisov. Okrem našej produkcie ponúkame čitateľom v digitálnej knižnici filmy obsahujúce audiokomentár pre nevidiacich z videoarchívu RTVS – Dokorán a Digitálnu fonotéku pre nevidiacich obsahujúcu digitalizované gramofónové platne z fondu Štátnej vedeckej knižnice v Košiciach.

DOPLŇOVANIE KNIŽNIČNÉHO FONDU

Doplňovanie knižničného fondu (ďalej len „KF“) prebiehalo **formou vlastnej výroby dokumentov vo zvukovom zázname a v Braillovom písme, kúpou, povinným výtlačkom a darom**. SKN vyhotovuje spravidla 18 kópií z 1 titulu zvukovej knihy na CD vo formáte MP3 a 1 kópiu on-line vo formáte MP3 so zvukovou pečiatkou. Braillovske dokumenty sú vyhotovované v 2 exemplároch.

Akvizičná a edičná činnosť knižnice sa riadila plánom činnosti akvizičnej komisie, ako aj podnetmi, pripomienkami a požiadavkami používateľov.

K 31. 12. 2018 bol KF doplnený o **5 198 knižničných jednotiek**, čo predstavuje **1 059 titulov**, z toho:

Zvukové dokumenty 4 206 kn. j. (837 titulov):

- 3 776 kn. j. (407 titulov) na CD vo formáte MP3,
- 389 kn. j. (389 titulov) v on-line formáte,
- 41 kn. j. (41 titulov) povinné výtlačky.

Braillovské dokumenty 992 kn. j. (222 titulov):

- 890 kn. j. (130 titulov) v Braillovom písme,
- 90 kn. j. (90 titulov) printové dokumenty,
- 12 kn. j. (2 tituly) dary.

V porovnaní s rokom 2017 sme v ukazovateli prírastok zaznamenali **nárast o 247 kn. j.** Knižnica je určenou právnickou osobou na získavanie povinného výtlačku (ďalej len „PV“) v zmysle zákona č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov. V rámci povinného výtlačku bolo do KF doplnených 41 kn. j. Darom sme získali 12 kn. j.

Porovnávacia tabuľka

Ročný prírastok KF v kn. j.	2014	2015	2016	2017	2018
Zvukové dokumenty	3 902	3 733	3 751	4 074	4 206
Braillovské dokumenty	877	988	898	877	992
Spolu	4 779	4 721	4 649	4 951	5 198

V roku 2014 sme začali s postupným nahrádzaním najčítanejších zvukových kníh na audiokazetách CD nosičmi vo formáte MP3. V tejto aktivite sme pokračovali aj v hodnotenom období a zmenu nosiča sme zrealizovali u ďalších 195-tich titulov. Od roku 2014 sme nahradili 765 najčítanejších titulov.

Začiatkom roka sme navštívili archív RTVS za účelom ďalšieho výberu rozhlasových literárno-dramatických diel. Vybrali sme 50 nových titulov, ktoré po zaslaní z archívu a následnom spracovaní pribudnú do nášho knižničného fondu. Výber realizujeme na základe Zmluvy o spolupráci medzi Rozhlasom a televíziou Slovenska a Slovenskou knižnicou pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči.

Žánrové rozdelenie prírastku KF zvukových a braillovských dokumentov

Žáner	Počet kn. j.
Zvukové dokumenty	
Beletria pre dospelých	3 029
Náučná literatúra pre dospelých	286
Beletria pre deti a mládež	434
Náučná literatúra pre deti a mládež	28
Povinné výtlačky	41
Elektronické dokumenty	388
Dokumenty v Braillovom písme	
Beletria pre dospelých	704
Náučná literatúra pre dospelých	70
Beletria pre deti a mládež	126
Náučná literatúra pre deti a mládež	2
Printové dokumenty	
Beletria pre deti a mládež	90
Spolu	5 198

SPRACOVANIE KNIŽNIČNÉHO FONDU

Spracovanie dokumentov získaných do knižničného fondu prebiehalo priebežne automatizovane v knižnično-informačnom systéme (ďalej len „KIS“) Virtua. V KIS bolo v roku 2018 vytvorených 1 059 bibliografických záznamov. SKN eviduje prírastky kníh v elektronickej forme. K 31. 12. 2018 bolo spracovaných v KIS Virtua 5 198 kn. j. Taktiež bol vytvorený prírastkový zoznam a zoznam úbytkov za rok 2017. V hodnotenom období bolo vytlačených 5 198 čiarových kódov, ktorými sa označili nové prírastky zvukových a braillovských dokumentov. Zvukové dokumenty boli doplnené aj o názvové štítky v Braillovom písme. Pokračovalo sa aj v bibliografickom spracovávaní KF v automatizovanom systéme Libris, ktorý sa využíva pri tvorbe edičných plánov, akvizícii, spracovaní knižných noviniek a cirkulačných súborov.

OCHRANA KNIŽNIČNÉHO FONDU

Ochranu knižničného fondu knižnica zabezpečovala správnou a presnou evidenciou výpožičiek, sledovaním dodržiavania stanovenej výpožičnej lehoty a pravidelným zasielaním upomienok po jej uplynutí. Používateľom bolo poštou odoslaných 302 upomienok.

Pracovníci oddelenia sústreďovali poškodené dokumenty, mesačne spracúvali a zadávali požiadavky na ich opravu. Na pracovisku výpožičiek braillovských dokumentov bol priebežne uvoľňovaný priestor pre pribúdajúci fond braillovských kníh ich presunom do skladu. Na zasielanie braillovských dokumentov používame expedičné tašky vyrobené z PVC materiálu. Zvukové dokumenty posielame v špeciálnych prenosných kontajneroch (audiokazety) a v polyetylénových vreckách (CD nosiče).

Pokračovali sme vo výmene starých CD obalov zvukových kníh za nové DVD obaly, vrátane nových popisov, čiarových kódov a označenia v Braillovom písme. Taktiež bola zrealizovaná archivácia zvukových a braillovských časopisov vydaných v SKN. Časopisy sú uložené v archíve periodík v budove na Námestí Majstra Pavla.

VYRAĐOVANIE KNIŽNIČNÉHO FONDU

V hodnotenom období bolo na základe Príkazu riaditeľa č. 1/2018 z dôvodu poškodenia, zastaranosti a duplicity vyradených 2 518 kn. j. (2 474 kn. j. zvukových dokumentov a 44 kn. j. dokumentov v Braillovom písme) v celkovej hodnote 42 975,09 EUR. Dokumenty boli vyradené v KIS Virtua a následne zlikvidované.

EDIČNÁ ČINNOSŤ

Edičná činnosť patrí v knižnici medzi významné aktivity. Zodpovedá za ňu **akvizičná komisia**, ktorej prioritou je zvyšovanie kvality a úrovne poskytovania knižnično-informačných služieb s prihliadnutím na štruktúru, požiadavky a potreby používateľov. Do výberu kníh sa aktívne zapájajú aj používatelia knižnice, ktorí predkladajú svoje návrhy, požiadavky a pripomienky pracovníkom výpožičných služieb. Používatelia majú na webovej stránke SKN k dispozícii priečinok – Návrhy čitateľov do edičného plánu, kde môžu poselať svoje tipy a námety.

Členovia akvizičnej komisie sa v hodnotenom období stretli na troch zasadnutiach a zadali do výroby 271 titulov, z toho 153 titulov na spracovanie do zvukového záznamu a 118 titulov na spracovanie do Braillovho písma. Na jednotlivých zasadnutiach sa hodnotilo aj plnenie edičných plánov, ktoré pozostáva zo sledovania postupu spracovania jednotlivých zadaných titulov od procesu výroby, cez bibliografické spracovanie, až po ich vydanie a zaradenie do knižničného fondu.

V roku 2018 bolo zakúpených 177 titulov čiernotlačových kníh v celkovej hodnote 1 969,28 EUR. Z dôvodu šetrenia finančných prostriedkov sa pri akvizícii využíva nákup literatúry prostredníctvom internetu. Čiernotlačové knihy slúžia ako podklady k ďalšiemu spracovaniu kníh, ktoré sú následne vydané v Braillovom písme alebo vo zvukovom zázname.

Národná agentúra ISBN so sídlom v Slovenskej národnej knižnici v Martine prideluje SKN bloky čísel a knižnica ich postupne priraduje vydávaným dokumentom. Zoznamy pridelených ISBN spracovávame mesačne a zasielame ich Národnej agentúre ISBN.

Zaslaných bolo 814 titulov povinných výtlačkov zvukových dokumentov Slovenskej národnej knižnici v Martine a Univerzitnej knižnici v Bratislave a 132 titulov (449 zväzkov) povinných výtlačkov dokumentov v Braillovom písme Slovenskej národnej knižnici v Martine.

BIBLIOGRAFICKÁ, DOKUMENTAČNÁ A INFORMAČNÁ ČINNOSŤ

Bibliograficko-informačnú službu pre dospelých a detských používateľov sme orientovali predovšetkým na individuálne konzultácie a poskytovanie bibliografických a faktografických informácií. **Individuálny prístup ku každému používateľovi** umožňoval upriamovať jeho pozornosť na novinky vo fonde so zreteľom na jeho žánrový záujem. Používateľom sme poskytovali **bibliografické informácie o knihách a periodikách** z našich informačných zdrojov, a to **ústne, telefonicky, elektronickou poštou a prostredníctvom internetovej služby Spýtajte sa knižnice**. Zvýšená pozornosť bola venovaná detským používateľom, pre ktorých boli pravidelne pripravované hovorené bibliografie venované novým titulom v knižničnom fonde.

Knižnica vytvárala bibliograficko-informačný aparát. O nových knihách v knižničnom fonde dostávali používatelia informácie prostredníctvom knižných noviniek uverejňovaných v periodikách vydávaných SKN a na webovej stránke knižnice. **Knižné novinky** sú tlačené aj v Braillovom písme a sú k dispozícii používateľom v priestoroch výpožičných služieb. Používatelia využívajú on-line aj tlačené katalógy kníh.

V roku 2018 boli spracované štyri bibliografické letáky – Andrea Gregušová, Antónia Mačingová, Pavol Dobšínský, Grécke báje. Bibliografické letáky boli vyhotovené v Braillovom písme a vo zväčšenom type písma. Ďalej bolo pripravených 119 zoznamov nových zvukových kníh s bibliografickými popismi k putovným súborom cirkulujúcim vo verejných knižniciach.

METODICKÁ ČINNOSŤ

SKN sa v oblasti metodickej činnosti orientovala najmä na zabezpečenie metodických funkcií vo vnútri knižnice, na vzájomnú spoluprácu s odbornými oddeleniami a na riešenie koncepčných a operatívnych otázok.

Metodická a poradenská činnosť bola vykonávaná taktiež **pre 29 verejných knižníc SR**, v ktorých sú zriadené **pracoviská poskytujúce služby pre zdravotne postihnutých používateľov**. Od roku 2015 cirkulujú v týchto knižniciach len zvukové dokumenty na CD nosičoch. K 31. 12. 2018 bolo vykonaných 94 metodických návštev zameraných na využívanie poskytnutého knižničného fondu a prácu so zdravotne postihnutými používateľmi. Prostredníctvom cirkulujúcich putovných súborov bolo knižniciam dodaných 6 560 zvukových dokumentov. V porovnaní s rokom 2017 je to o 594 viac. Výmena cirkulačných súborov sa uskutočňuje v pravidelných štvrtročných intervaloch. V hodnotenom období cirkulovalo medzi jednotlivými knižnicami 10 326 zvukových dokumentov. V tomto ukazovateli sme zaznamenali nárast oproti minulému roku o 599. Pracoviská pre ZP používateľov evidovali 791 používateľov a zrealizovali 27 070 výpožičiek, čo je porovnateľné s rokom 2017 – tieto štatistické údaje čerpáme z výkazov, ktoré nám vyhodnocujú a posielajú jednotlivé verejné knižnice.

Na základe požiadaviek knižníc sme operatívne pripravovali mimoriadne cirkulačné súbory obsahujúce najmä detskú a mládežnícku literatúru, komentované filmy a zvukové dokumenty na audiokazetách.

V roku 2018 sme do piatich verejných knižníc začali zasielať putovné súbory poštou. Ide o knižnice, ktoré registrujú menej zdravotne postihnutých čitateľov. Posielame ich v špeciálnych, na mieru vyrobených expedičných taškách, do ktorých sa zmestí 10 zvukových kníh na CD nosiči.

KNIŽNIČNÉ SLUŽBY

Pracoviská výpožičiek zvukových a braillovských dokumentov, zásielková služba a komunitné centrum – čítareň sídli v budove na Námestí Majstra Pavla 32. Používateľom je v týchto historických priestoroch k dispozícii aj vzácny fond ručne prepisovaných braillovských kníh, ktorý obsahuje viac ako 1 000 zväzkov. Výpožičné služby detskej a mládežníckej literatúry poskytujeme v hlavnej budove na Štúrovej ulici 36. Na tomto pracovisku majú mladí čitatelia k dispozícii počítač s hlasovým

výstupom a čítaciou lupu taktiež s hlasovým výstupom. Tento priestor slúži aj na organizovanie kultúrno-výchovných podujatí pre mladšiu vekovú kategóriu.

SKN poskytovala **absenčné a prezenčné výpožičky, ústne faktografické a bibliografické informácie**. Pokračovala **v zásielkovej službe zvukových a braillovských dokumentov** používateľom na Slovensku i v zahraničí a v **cirkulačnej výpožičnej službe prostredníctvom pracovísk pre zdravotne postihnutých vo verejných knižniciach**. Pre levočských starších a imobilných používateľov zabezpečovala pravidelnú týždennú **donášku kníh do domu**. Záujemcom o **digitálnu knižnicu** boli po splnení podmienok registrácie sprístupňované on-line zvukové knihy a časopisy z webovej stránky.

POUŽÍVATELIA

K 31. 12. 2018 knižnica registrovala 1 119 aktívnych používateľov, z toho 100 používateľov do 15 rokov, čo je porovnateľné s rokom 2017. Zaregistrovali sme 61 nových používateľov. V digitálnej knižnici je zaregistrovaných 572 používateľov, z ktorých aktívne využívalo jej služby 361 používateľov (o 54 viac ako v minulom roku).

Porovnávací tabuľka

Aktívni používatelia	2014	2015	2016	2017	2018
Počet aktívnych používateľov	982	988	986	1 109	1 119
z toho používatelia do 15 rokov	89	96	102	103	100

VÝPOŽIČKY

Knižnica poskytuje základné aj špeciálne knižnično-informačné služby z vlastných knižničných fondov všetkým vekovým skupinám podľa ich potrieb. Služby sa zakladajú na princípe rovnosti prístupu pre všetkých, bez ohľadu na vek, rasu, pohlavie, náboženstvo, národnosť, jazyk alebo spoločenské postavenie. Krásna literatúra je uložená abecedne podľa autora, náučná literatúra je uložená podľa zásad medzinárodného desatinného triedenia.

K 31. 12. 2018 knižnica zrealizovala 66 317 výpožičiek, z toho 25 914 výpožičiek zvukových dokumentov, 29 165 elektronických dokumentov z digitálnej knižnice SKN, 10 626 výpožičiek braillovských dokumentov a 29 periodík. V porovnaní s rokom 2017 sme zrealizovali o 2 835 výpožičiek menej. Pokles sme zaznamenali vo výpožičkách elektronických dokumentov, keďže čitatelia začali uprednostňovať sťahovanie celých zvukových kníh v ZIP formáte a počúvali menej kníh podľa jednotlivých kapitol ako tomu bolo doteraz. Počet stiahnutých celých zvukových kníh vo formáte ZIP je však za posledné 3 roky stabilný a pohybuje sa v rozmedzí od 14 200 do 14 600. V roku 2018 sme mali odstávky diskového poľa z dôvodu výmeny harddiskov, výmeny batérií v zariadení UPS a z dôvodu problémov s elektroinštaláciou. Počas týchto období neboli služby digitálnej knižnice dostupné. Aj toto sú faktory, ktoré vplývali na pokles výpožičiek elektronických dokumentov.

V priemere si jeden používateľ vypožičkal 60 dokumentov, čo je porovnateľné s minulým rokom.

SKN vykonala 37 152 výpožičných transakcií, z toho 28 916 tvorili absenčné výpožičky, výpožičnú lehotu sme predĺžili u 8 236 dokumentov. Vrátených bolo 28 426 dokumentov.

Porovnávací tabuľka

Výpožičky	2014	2015	2016	2017	2018
Zvukové dokumenty	19 350	19 375	19 476	20 336	19 937
Zvukové dokumenty do verejných knižníc	5 331	6 566	4 424	5 966	6 560
Braillovské dokumenty	12 086	12 133	11 171	10 557	10 626
Elektronické dokumenty	9 471	11 061	26 549	32 257	29 165
Periodiká	28	12	15	36	29
Spolu	46 266	49 147	61 635	69 152	66 317

Zásielkovou službou, prostredníctvom ktorej sa zvukové a braillovské dokumenty dostanú k používateľom na celom Slovensku a do zahraničia sme zaslali 6 639 zásielok (z toho 5 155 zásielok zvukových dokumentov a 1 484 zásielok braillovských dokumentov).

Zvukové dokumenty sú zasielané v polyetylénových vreckách, pričom každé takéto vrečko obsahuje spravidla 3 zvukové knihy. V roku 2018 bolo poštou odoslaných takmer 16 000 zvukových kníh. Braillovské dokumenty sú zasielané v špeciálnych brašniach. V hodnotenom období sme používateľom odoslali viac ako 5 000 zväzkov braillovských kníh.

Donáškovou službou, ktorá sa realizuje raz týždenne, bolo levočským používateľom dodaných 929 braillovských dokumentov (3 660 zväzkov) a 480 zvukových dokumentov. V uvedených ukazovateľoch sme zaznamenali mierny nárast v porovnaní s minulým rokom.

Výpožičný čas

Výpožičné služby	deň	hodiny
Zásielkové	pondelok – piatok	07.00 – 15.00 hod.
Absenčné, prezenčné, čítareň pre dospelých používateľov	pondelok, štvrtok	08.00 – 16.00 hod.
	utorok, streda	08.00 – 15.00 hod.
	piatok	08.00 – 14.00 hod.
Absenčné, prezenčné pre deti a mládež	pondelok	09.00 – 15.00 hod.
	utorok, streda, štvrtok	09.00 – 16.00 hod.
	piatok	09.00 – 13.00 hod.

NÁVŠTEVNOSŤ

Ukazovateľ návštevnosti pozostáva z fyzickej a virtuálnej návštevnosti knižnice (návštevníci prostredníctvom KIS Virtua, návštevníci webovej stránky), taktiež zahŕňa počet účastníkov kultúrno-výchovných podujatí a návštevnosť čítárne.

SKN v roku 2018 evidovala spolu 26 150 návštevníkov, z toho 3 528 návštevníkov osobne navštívilo jej pracoviská, 9 952 využilo služby prostredníctvom KIS Virtua, webovú stránku si prezrelo 11 211 návštevníkov, 98 využilo služby čítárne a 1 361 účastníkov sa zúčastnilo kultúrno-výchovných podujatí.

DIGITÁLNA KNIŽNICA

Každým rokom sa klade väčší dôraz na využívanie vzdialeného prístupu k informačným zdrojom a databázam SKN. Medzi naše najvyužívanejšie služby patrí **sprístupňovanie zvukových kníh a časopisov v digitálnej forme prostredníctvom webového sídla knižnice**. Digitálna knižnica je navrhnutá tak, aby spĺňala všetky štandardy na sprístupnenie údajov a informácií pre zrakovo postihnutých.

Od roku 2017 je súčasťou digitálnej knižnice aj **Digitálna fonotéka pre nevidiacich**, ktorú sprístupňujeme našim používateľom v spolupráci so Štátnou vedeckou knižnicou v Košiciach. V roku 2018 sme fonotéku rozšírili o ďalších 588 digitalizovaných gramofónových platní. Digitálna fonotéka v súčasnosti obsahuje 5 265 gramofónových platní.

Od roku 2017 taktiež sprístupňujeme našim používateľom filmy s audiokomentárom pre nevidiacich z archívu **RTVS – Dokorán**. V roku 2018 sme s RTVS podpísali Memorandum o spolupráci, ktoré by malo prispieť k ďalšiemu rozširovaniu tejto služby. Memorandum o spolupráci sme podpísali aj s občianskym združením Opora, ktoré vyvíja pre nevidiacich projekt Matej. Výsledkom projektu by mala byť unikátna kompenzačná pomôcka na prehrávanie zvukových kníh SKN.

V hodnotenom období sme s Univerzitnou knižnicou v Bratislave podpísali zmluvu o dlhobodovej archivácii zvukových kníh vo formáte WAV v **Centrálnom dátovom archíve (CDA) Univerzitnej knižnice v Bratislave**, na základe ktorej sme do konca roka 2018 záložovali prevažnú časť obsahu digitálnej knižnice SKN.

Začiatkom roka 2018 Ministerstvo kultúry SR schválilo pre SKN **prioritný projekt Mobilná aplikácia pre zrakovo postihnutých používateľov digitálnych služieb SKN**, ktorý sme v priebehu roka

aj zrealizovali. Zámerom projektu je výrazne zjednodušiť sťahovanie zvukových kníh a časopisov z digitálnej knižnice. Mobilnú aplikáciu môžu používatelia plne využívať od 1. januára 2019.

Knižnično-informačné služby digitálnej knižnice zahŕňajú realizáciu úkonov, vďaka ktorým môžu používatelia počúvať zvukové knihy a časopisy z webovej stránky, ankety a hlasovania, na základe ktorých pribúdajú zvukové knihy do digitálnej knižnice, konzultácie k službám digitálnej knižnice, zasielanie časopisov v e-mailovom a CD balíku a referenčné služby.

Začiatkom roka 2018 bolo na webovom sídle sprístupnených 6 200 digitálnych zvukových kníh a časopisov. K 31. 12. 2018 sme už mohli používateľom ponúknuť 6 670 zvukových kníh a časopisov. Prírastok za rok 2018 bol 470 kníh a časopisov. Zároveň sme 350 zvukových kníh nahradili ich kvalitnejšími rozmnoženinami.

Od augusta 2015, odkedy sú všetky zvukové knihy a časopisy aj vo formáte MP3 so zvukovou pečiatkou, si používatelia stiahli vyše 93 000 elektronických súborov v objeme 22 TB.

Pokračovali sme v budovaní archívu časopisov SKN v textovej forme s fulltextovým vyhľadávaním. Na webovej stránke SKN bolo sprístupnených 12 titulov časopisov vydávaných SKN, ktoré obsahovali 14 412 článkov s plnotextovým vyhľadávaním.

V digitálnej knižnici je zaregistrovaných 572 používateľov. Počas roka 2018 využívalo digitálnu knižnicu SKN **361 aktívnych používateľov**, čo je o 54 viac v porovnaní s rokom 2017.

Porovnanie využitia digitálnej knižnice

Rok	Počet kníh a časopisov k 1. 1.	Počet kníh a časopisov k 31. 12.	Prírastok kníh a časopisov	Knihy DRM/MP3 k 1. 1.	Knihy DRM/MP3 31. 12.	Prírastok kníh DRM/MP3
2014	3 529	4 111	582	3 205	3 717	512
2015	4 111	4 750	639	3 717	4 282	565
2016	4 750	5 555	805	4 282	5 017	720
2017	5 555	6 200	645	5 017	5 581	564
2018	6 200	6 670	470	5 581	5 978	397

Rok	Počet zaslaných digitálnych objektov	Objem stiahnutých dát (GB)
2007	10 363	733
2008	22 708	2 344
2009	21 087	2 100
2010	24 838	3 200
2011	23 717	3 800
2012	27 535	4 200
2013	30 204	3 900
2014	34 491	5 673
2015	26 319	4 815
2016	29 966	6 700
2017	32 257	6 400
2018	23 721	7 400
Spolu	307 206	51 265

WEBOVÁ STRÁNKA KNIŽNICE – www.skn.sk

Od začiatku roka 2018 je v prevádzke nová webová stránka SKN, ktorú sme v priebehu roka naďalej vylepšovali, čím sme reagovali aj na podnety a pripomienky našich používateľov.

Webová stránka, spĺňajúca štandardy prístupnosti, je dôležitým informačným zdrojom, na ktorej sú pravidelne zverejňované aktuálne informácie o činnosti knižnice, pripravovaných

podujatiach či iných aktivitách. Na základe požiadaviek Ministerstva kultúry SR boli dopĺňané datasety.

V súvislosti s platnou legislatívou sme na webovej stránke prijali potrebné opatrenia v oblasti ochrany osobných údajov. Z dôvodu počítačovej bezpečnosti sme inovovali OPAC katalóg.

Webová stránka knižnice v hodnotenom období zaznamenala 37 887 435 návštev od 11 211 návštevníkov, ktorí spolu navštívili 224 882 podstránok na webovej stránke SKN.

KULTÚRNO-VÝCHOVNÁ ČINNOSŤ

Knižnica okrem odborných činností a služieb pripravila pre svojich používateľov a verejnosť široké spektrum kultúrno-spoločenských aktivít. V roku 2018 bolo zorganizovaných 46 podujatí, ktorých sa zúčastnilo 1 361 návštevníkov. Knižnicu navštívilo 20 exkurzií (takmer 400 návštevníkov), ktorí sa oboznámili s činnosťou a službami knižnice. Do programu exkurzií je v prípade záujmu zaradená aj návšteva Izby Mateja Hrebendu, stálej expozície venovanej životu a dielu Mateja Hrebendu.

KULTÚRNO-VÝCHOVNÁ ČINNOSŤ V ROKU 2018 – PODROBNÝ PREHĽAD

P. č.	Termín	Forma	Názov podujatia	Cieľová skupina	Počet
1.	18. 1.	Prezentácia digitálnej knižnice	Prezentácia digitálnej knižnice a služieb SKN v Podtatranskej knižnici v Poprade	zamestnanci knižnice, ZP používatelia	21
2.	22. 1.	Prezentácia činnosti SKN	Prezentácia činnosti Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči v Slovenskom národnom múzeu-Historickom múzeu na Bratislavskom hrade v rámci sprievodného podujatia k výstave Dotyk s dielom Majstra Pavla. Súčasťou podujatia bolo aj uvedenie unikátnej knihy pre nevidiacich predstavujúcej najvýznamnejšie dielo Majstra Pavla – hlavný oltár v Chráme sv. Jakuba v Levoči, ktorú SKN vydala v roku 2017 v kombinácii Braillovo písmo, zväčšená čiernotlač a reliéfná grafika.	verejnosť	150
3.	5. 2.	Prezentácia digitálnej knižnice	Prezentácia digitálnej knižnice a služieb SKN v Miestnej knižnici Petržalka v Bratislave	zamestnanci knižnice	7
4.	15. 2.	Informačná výchova	Šikana a partnerské vzťahy s aktivistami občianskeho združenia Mladí ľudia a život zo Spišskej Novej Vsi	ZP mládež	15
5.	20. 2.	Beseda	Beseda s Andreou Gregušovou , spisovateľkou pre deti a mládež	ZP deti	27
6.	5. 3.	Literárny klub TSK	Literárny klub SKN – hostia: Mária Muránska , pedagogička literárno-dramatického odboru Základnej umeleckej školy v Levoči a jej žiak Samuel Skurka	členovia a priaznivci LK	10
7.	6. 3.	Hodina literatúry TSK	Hodina literatúry v knižnici so starými gréckymi bájami pre žiakov Spojenej školy internátnej v Levoči	ZP deti	25
8.	8. 3.	Beseda TSK	Prestaňme diétovať, naučme sa jesť – beseda s Antóniou Mačingovou , spisovateľkou a poradkyňou v oblasti zdravého stravovania	čitateľská verejnosť	85
9.	9. 3.	Exkurzia	Univerzita Komenského v Bratislave, študenti špeciálnej pedagogiky	študenti	11
10.	13. 3.	Exkurzia	Materská škola, Železničný riadok, Levoča	predškóľáci	27
11.	15. 3.	Exkurzia	Gymnázium J. F. Rimavského, Levoča	študenti	57

12.	15. 3.	Exkurzia	Univerzita Komenského v Bratislave, študenti špeciálnej pedagogiky	študenti	8
13.	20. 3.	Hodina literatúry	Hodina literatúry v knižnici s rozprávkami Pavla Dobšinského pre žiakov Spojenej školy internátnej v Levoči	ZP deti	25
14.	22. 3.	Exkurzia	Univerzita Komenského v Bratislave, študenti špeciálnej pedagogiky	študenti	14
15.	22. 3.	Exkurzia	Exkurzia v Izbe Mateja Hrebendu	verejnosť	15
16.	23. 3.	Exkurzia	Základná škola, Bijacovce	žiaci	17
17.	13. 4.	Exkurzia	Univerzita Komenského v Bratislave, študenti špeciálnej pedagogiky	študenti	15
18.	19. 4.	Exkurzia	Univerzita Komenského v Bratislave, študenti špeciálnej pedagogiky	študenti	14
19.	25. 4.	Exkurzia	Obchodná akadémia, Spišská Nová Ves	študenti	15
20.	26. 4.	Exkurzia	Univerzita Komenského v Bratislave, študenti špeciálnej pedagogiky	študenti	12
21.	11. – 13. 5.	Literárny klub	Literárny klub SKN – Klubovanie na Čingove IV. Hostia: Gabriela Grznárová , poetka; Alena Zavocká , poetka a pracovníčka Knižnice J. Bocatia v Košiciach; Mária Zbojanová , kozmetička; Zuzana Eperješiová Skyva , speváčka z Košíc; Ondrej Rosík , nevidiaci redaktor Rádia Lumen; Divadlo na opätkoch zo Spišskej Novej Vsi	členovia a priaznivci LK	23
22.	18. 5.	Dramatizované čítanie	Pán Mrkvička zdravotne postihnutým deťom – dramatizované čítanie v podaní Tibora Hujdiča	ZP deti	40
23.	30. 5.	Čitateľský maratón	Najpočetnejší detský čitateľský maratón „ Čítajme si... “	ZP deti	53
24.	30. 5.	Detská čitateľská súťaž	Vyhodnotenie 14. ročníka detskej čitateľskej súťaže Sovička	ZP deti a mládež	33
25.	1. 6.	Exkurzia	Základná škola J. Francisciho, Levoča	žiaci 3. roč.	25
26.	6. 6.	Exkurzia	Základná organizácia ÚNSS, Nové Mesto n/Váhom	čitateľská a ostatná verejnosť	19
27.	6. 6.	Exkurzia	Základná organizácia ÚNSS, Bánovce n/Bebravou	čitateľská a ostatná verejnosť	10
28.	13. 6.	Prezentácia digitálnej knižnice	Prezentácia digitálnej knižnice a služieb SKN v Rehabilitačnom stredisku pre zrakovo postihnutých v Levoči	frekventanti RSZP	37
29.	26. 6.	Literárny klub	Literárny klub SKN – hostka: Daniela Dubivská , poetka, vedúca Literárneho klubu SKN, redaktorka	členovia a priaznivci LK	7
30.	12. 9.	Exkurzia	Základná organizácia ÚNSS, Nové Zámky	čitateľská a ostatná verejnosť	12
31.	18. 9.	Literárny klub	Literárny klub SKN – hosť: Milo Janáč , literát – prozaik a básnik z Gelnice	členovia a priaznivci LK	12
32.	19. 9.	Exkurzia	Základná škola G. Haina, Levoča	žiaci 1. stupňa	27
33.	20. 9.	Detská čitateľská súťaž	Vyhlasenie 15. ročníka detskej čitateľskej súťaže Sovička	ZP deti a mládež	17
34.	24. 9.	Zápis prvákov do knižnice	Naučme sa čítať – zápis prvákov do knižnice	ZP deti	14
35.	25. 9.	Exkurzia	Jednota dôchodcov, Nálepkovo	seniori	15
36.	11. 10.	Oslavy výročia SKN	Spomienková slávnosť pri príležitosti 70. výročia založenia Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči	pozvaní účastníci slávnosti	130

37.	25. 10.	Beseda	Rozprávanie o sile, láske a vnútornej kráse ženy, ktorá sa nikdy nemala stať tým, čím je... s autorkou knihy Svetlo je aj za oponou Katarínou Kopcsányiovou a nevidiacou sochárkou Mariannou Machalovou Jánošíkovou	čitateľská a ostatná verejnosť	60
38.	13. 11.	Workshop	Slovo na dotyk – workshop pri príležitosti Dňa nevidiacich v Knižnici P. O. Hviezdoslava v Prešove. Prezentácia činnosti knižnično-informačných služieb a digitálnej knižnice SKN	čitateľská verejnosť, študenti špeciálnej pedagogiky	95
39.	13. 11.	Exkurzia	Krajské stredisko ÚNSS, Trenčín	čitateľská verejnosť	14
40.	27. 11.	Informačná výchova	Predstavenie knižnično-informačných služieb frekventantom Rehabilitačného strediska pre zrakovo postihnutých v Levoči	frekventanti RSZP	11
41.	28. 11.	Exkurzia	Základná škola sv. Cyrila a Metoda, Spišská Nová Ves	žiaci 1. stupňa	23
42.	28. 11.	Exkurzia	Základná škola sv. Cyrila a Metoda, Spišská Nová Ves	žiaci 1. stupňa	25
43.	4. 12.	Komunitné aktivity	Výroba papierových vianočných ozdôb s frekventantmi Rehabilitačného strediska pre zrakovo postihnutých v Levoči	frekventanti RSZP	15
44.	6. 12.	Literárny klub	Literárny klub SKN – hostia: Nina Kollárová , poetka zo Starej Ľubovne a hudobný hosť – Adrián Ondov , gymnazista zo Spišskej Novej Vsi a víťaz Košického zlatého pokladu	členovia a priaznivci LK	15
45.	12. 12.	Výstava	Fragmenty z prírody – Naši dravci – rozprávanie a zvukové ukážky – pracovníčky Slovenského múzea prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši Eva Mauritzová, Dagmar Staroňová	ZP deti a mládež, čitateľská verejnosť	10
46.	13. 12.	Beseda	Predvianočné posedenie spojené s besedou s Michalom Búzom , spisovateľom a hudobníkom	čitateľská verejnosť	49
Spolu: 1 361 návštevníkov					

EDIČNÁ A VYDAVATEĽSKÁ ČINNOSŤ

REDAKČNÁ ČINNOSŤ

SKN v roku 2018 vydala 17 titulov časopisov v šiestich formátoch prístupných vnímaniu osôb so zrakovým a iným zdravotným postihnutím, a to:

- v Braillovom písme,
- vo zväčšenom type písma,
- vo zvukovom zázname vo formáte MP3 na CD nosičoch,
- vo zvukovom zázname vo formáte WMA DRM 10 cez webové rozhranie – audioweb,
- v textovom formáte (TXT, RTF) na CD nosičoch – CD balíček,
- v textovom formáte (TXT, RTF) elektronickou poštou – e-mailový balíček.

Časopisy sú rokmi obsahovo i formálne vyprofilované a vychádzajú v rôznej periodicite, od dvojtýždenníka po štvrťročník. Niektoré tituly vychádzajú vo viacerých formátoch (v Braillovom písme, vo zväčšenom type písma, aj vo zvukovom zázname).

Prehľad vydávaných periodík:

NOVÝ ŽIVOT – kmeňový a najstarší slepecký časopis, vychádza od roku 1949, mapuje život zrakovo znevýhodnených ľudí vo všetkých jeho podobách, počnúc stavovskou organizáciou Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska, cez klubový a kultúrno-spoločenský. Vďaka dopisovateľskému aktívu prináša informácie zo života nevidiacich a slabozrakých, novinky z oblasti kompenzačných pomôcok, legislatívne zmeny, výročia jubilentov, ale aj nekrológy, príspevky o živote nevidiacich v zahraničí, knižné novinky, krížovky. 12 čísel ročne, ročné predplatné 3 €.

VIERKA – časopis pre ženy o ženách. Informuje o živote, aktivitách, záujmoch a potrebách zrakovo postihnutých žien. Pravidelne uverejňuje autorské články z oblasti praktického poradenstva (recepty, ručné práce, praktické rady do domácnosti, móda a pod.). 6 čísel ročne, ročné predplatné 2,50 €.

MLADOSŤ – časopis pre mládež. Tvoria ho dopisovateľské príspevky mladých autorov z ich života a aktivít (cestovanie, štúdium, dovolenky), ale aj knižné tipy na čítanie, súťaže, kvízy a pod. 6 čísel ročne, ročné predplatné 2 €.

NÁDEJ – ekumenický časopis pre všetkých kresťanov. 4 čísla ročne, ročné predplatné 2 €.

KULTÚRNO-LITERÁRNY VÝBER – časopis o literatúre, umení a kultúrnom dianí doma i v zahraničí. Obsahuje prevzaté aj autorské články o slovenských i svetových literátoch, umelcoch, rôzne recenzie. Časopis má aj prílohu Literárna dielňa, ktorá dáva priestor na publikovanie autorskej tvorby zrakovo postihnutých. 6 čísel ročne, ročné predplatné 2 €.

ŠACH – časopis poskytuje priestor zrakovo postihnutým šachistom na uverejňovanie príspevkov zo šachových súťaží, turnajov, prináša analýzy a informácie zo šachového domáceho i zahraničného diania. 4 čísla ročne, ročné predplatné 2 €.

PRAMEŇ – časopis má v úvode blok o nevidiacich, ktorý obsahuje autorské rozhovory a reportáže od interných redaktorov aj externých spolupracovníkov. Každoročne je jeho súčasťou tematický zvukový seriál. Okrem toho je tam aj široký výber prevzatých článkov z rôznych informačných zdrojov. 24 čísel ročne, ročné predplatné 3,50 €.

ROZHĽADY – monotematický časopis zameraný na rôzne sféry života. 8 čísel ročne, ročné predplatné 2 €.

NOVET – časopis o novinkách z oblasti vedy a techniky (IT technológie – mobily, internet, počítače), ale aj vesmír, medicína, kompenzačné pomôcky pre ľudí so zrakovým postihnutím a pod. 6 čísel ročne, ročné predplatné 2 €.

POHYB – časopis pre vyznávačov športu. Obsahuje blok zo športového diania zrakovo a inak zdravotne postihnutých, správy a rozhovory s predstaviteľmi slovenského a svetového športového hnutia. 12 čísel ročne, ročné predplatné 2 €.

AKORD – časopis o hudobnom dianí doma i v zahraničí z oblasti vážnej i populárnej hudby. 4 čísla ročne, ročné predplatné 2 €.

DOTYKY – časopis pre profesionálnych nevidiacich masérov, obsahuje novinky z oblasti liečebnej rehabilitácie a fyzioterapie a tiež pre milovníkov zdravého životného štýlu. 4 čísla ročne, ročné predplatné 2 €.

ŽIVOT – časopis z vybraných článkov týždenníka Život (pre vidiacu verejnosť). 12 čísel ročne, ročné predplatné 4 €.

SLOVENKA – časopis z vybraných článkov týždenníka Slovenka (pre vidiacu verejnosť). 12 čísel ročne, ročné predplatné 4 €.

ZDRAVIE – časopis z vybraných článkov mesačníka Zdravie (pre vidiacu verejnosť). 12 čísel ročne, ročné predplatné 4 €.

DIABETIK – časopis z vybraných článkov odborného-populárneho dvojmesačníka pre vidiacu verejnosť Diabetik. 6 čísel ročne, ročné predplatné 2 €.

PRIEZOR – výber článkov z časopisu Nový život a kompletný ženský časopis Vierka, ktorý je identický s braillovsou podobou vydania. 6 čísel ročne, ročné predplatné 3,50 €.

Audioweb – zvukové záznamy vo formáte WMA DRM 10:

NOVÝ ŽIVOT, NOVET, PRAMEŇ, NÁDEJ, POHYB, AKORD, ROZHĽADY, DOTYKY. Zvukové časopisy sú prístupné na webovej stránke v chránenom systéme vo formáte WMA DRM 10. Každý predplatiteľ audiowebu musí byť registrovaným čitateľom knižnice a je mu pridelená licencia na počúvanie a sťahovanie časopisov. Jednotlivé čísla periodík sú prístupné na webovej stránke priebežne podľa uzávierok. Ročné predplatné 1 €.

E-mailový balíček – textový formát (TXT, RTF) elektronickou poštou:

NOVÝ ŽIVOT, VIERKA, ROZHĽADY, MLADOSŤ, NOVET, NÁDEJ, POHYB, DOTYKY, KULTÚRNO-LITERÁRNY VÝBER, ŠACH, AKORD, ZEM & VEK*, VEĽKÝ BRAILLOVSKÝ KALENDÁR. Časopisy v textovom formáte sú zasielané priebežne podľa uzávierok na e-mailovú adresu predplatiteľa. Ročné predplatné 4 €.

*časopis ZEM & VEK sprístupňujeme v plnom rozsahu po technickej úprave

CD balíček – textový formát (TXT, RTF) na CD nosičoch:

NOVÝ ŽIVOT, VIERKA, ROZHĽADY, MLADOSŤ, NOVET, NÁDEJ, POHYB, DOTYKY, KULTÚRNO-LITERÁRNY VÝBER, ŠACH, AKORD, ZEM & VEK, VEĽKÝ BRAILLOVSKÝ KALENDÁR. Časopisy v textovom formáte sú zasielané mesačne podľa uzávierok na CD nosiči. Ročné predplatné 5 €.

Prehľad vydávaných časopisov podľa prístupného formátu a nákladu

Názov časopisu	Náklad v ks					
	Braillovo písmo	Zväčšený typ písma	MP3 CD	Audioweb	CD balíček	E-mailový balíček
Nový život	137	x	129	63	8	80
Vierka	108	x	x	x	8	80
Mladosť	80	x	x	x	8	80
Nádej	55	x	37	63	8	80
Kultúrno-liter. výber	52	x	x	x	8	80
Šach	12	17	x	x	8	80
Prameň	x	x	127	63	x	x
Rozhľady	x	x	36	63	8	80
Novet	x	x	33	63	8	80
Pohyb	x	x	17	63	8	80
Akord	x	x	17	63	8	80
Dotyky	x	x	26	62	8	80
Priezor	x	180	x	x	x	x
Život	x	x	67	x	x	x
Slovenka	x	x	63	x	x	x
Zdravie	x	x	91	x	x	x
Diabetik	x	x	51	x	x	x
Zem&Vek	x	x	x	x	8	80

Tržby za vlastné výrobky – z predplatného za časopisy predstavovali sumu 3 798,55 eur, čo je oproti roku 2017 o 95,05 eur viac a z predaja kalendárov sumu 1 299,05 eur, čo je oproti roku 2017 o 26,00 eur menej.

Ročné predplatné za časopisy sa pohybuje v rozpätí **od 1,50 do 5 eur** za jeden časopis. **Časopisy si predplatilo celkom 573 abonentov**, čo je o 18 viac ako v roku 2017.

Redakcia v kmeňovom časopise Nový život uverejňovala bohaté a aktuálne spravodajstvo zo života zrakovo znevýhodnených ľudí. Týkalo sa ich klubového, pracovného i osobného života. Toto dianie sa pretavuje do množstva dopisovateľských príspevkov, z ktorých sa čitatelia dozvedajú o tom, aké členovia Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska riešia projekty, kam zamierili na zájazd, čo riešili na schôdzach či neformálnych stretnutiach. Popri dopisovateľských materiáloch Nový život priniesol aj najnovšie legislatívne zmeny vďaka spolupracovníčke a mediátorky JUDr. Dagmare Tragalovej, spravodajstvo z hodnotiacich výročných členských schôdzí ZO ÚNSS, na ktorých sa zúčastnili všetci redaktori (Banská Štiavnica, Michalovce, Ružomberok, Levoča, Bratislava, Dubnica nad Váhom, Nové Zámky). Okrem spravodajstva z priebehu schôdze každý člen redakcie na nej vystúpil a propagoval slepecké periodiká a aktivity SKN. Zvlášť, keď v roku 2018 SKN slávila 70 rokov svojho trvania. Redakcia pri tejto príležitosti pripravila na túto tému 18. zvukový seriál a v Novom živote uverejňovala príspevky čitateľov o tom, ako sa „zoznámili“ s touto inštitúciou, ako sú spokojní s jej službami a čo všetko využívajú. Uverejnené boli aj obsiahle redakčné materiály o štyroch nosných oddeleniach SKN – zvukové štúdiá, knižnično-informačné služby, redakcia a výroba. Čitatelia sa z nich mohli podrobne dozvedieť ako vzniká zvuková kniha či časopis, aký je systém výberu a zaraďovania kníh do výroby, ako sa tlačia, o reliéfnej grafike, o expedícii. Každoročne pripomíname jubilantov, neobišli sme 60 rokov fungovania materskej školy pre nevidiace a slabozraké deti v Levoči, a, samozrejme, nezabúdame ani na tých, ktorí nás navždy opustili. Robili sme prieskum o tom, ako sa v praxi ujal projekt ÚNSS a OC Billa – Nákupný asistent pre zrakovo postihnutých. Každoročne v spolupráci s ÚNSS uverejňujeme príspevky v rubrike Čo nové v Tyflocompe, kde sú predstavené nové kompenzačné pomôcky pre nevidiacich. Nechýba spravodajstvo z knižných besied, stretnutí s umelcami na pôde SKN, o zbierke Biela pastelka, o dopravnom podujatí Biela palička, články na tému letných aktivít, stretnutí pri príležitosti Dňa nevidiacich či vianočných posedení. Zverejnená bola aj reportáž o praktickej výučbe poskytnutia prvej pomoci, ktorú zorganizovali mladí medici spolu so Slovenským Červeným krížom v Rehabilitačnom stredisku pre zrakovo postihnutých v Levoči i v zasadačke SKN. Už po 19. raz sa konala celoslovenská prehliadka recitátorov a autorov z radov zrakovo postihnutých – Dni Mateja Hrebendu v Bratislave, na ktorej nechýbal ani zástupca redakcie v úlohe porotcu. Čitatelia dostali tiež informáciu o RoboBraille Outreach, ktorý v spolupráci s ÚNSS priniesol na Slovensko novú bezplatnú službu, ktorá pomôže nevidiacim a slabozrakým v práci s prevodom dokumentov do prístupných elektronických formátov. Slabozraký dopisovateľ Vladimír Zán ml. nás zásobuje zaujímavými príspevkami zo života francúzskych nevidiacich, ale aj z iných krajín sveta tým, že prekladá príspevky zo zahraničnej tlače. Medzi čitateľmi zarezovalo aj ocenenie Trnavského samosprávneho kraja pre jediného nevidiaceho knihovníka na Slovensku Júliusa Barteka z Trnavy. Na jeseň bolo zaradené spravodajstvo z októbrových osláv sedemdesiatin SKN v Mestskom divadle v Levoči aj za účasti ministerky kultúry SR. Záver roka sme v Novom živote zaključili rozhovorom s vedúcou Centra podpory študentov so špecifickými potrebami pri Univerzite Komenského v Bratislave Elenou Mendelovou, ktoré svoje služby ponúka zdravotne postihnutým študentom už 25 rokov. Nechýbali tiež príspevky z tradičného vianočného stretnutia Literárneho klubu a z výstavy Fragmenty z prírody, ktorú už osem rokov pripravujeme v spolupráci so Slovenským múzeom prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši. V každom čísle Nového života nesmie chýbať krížovka, resp. štvorsmerovka, za ktoré súťažiaci získavajú na konci roka vecné ceny od kozmetickej firmy AVON.

Každý časopis za roky vydávania má vyprofilovanú obsahovú i grafickú štruktúru. Ponuka slepeckých časopisov je pestrá, zahŕňa všetky oblasti života a vybrať si môžu muži, ženy, mládež, športovci, milovníci kultúry, umenia, hudby, vedecko-technických noviniek, v ponuku figuruje aj

periodikum pre šachistov, profesionálnych masérov, ale aj ekumenický časopis. Pre slabozrakých čitateľov sú k dispozícii časopisy: Priezor a Šach. Od roku 2002 redakcia prináša aj mesačný, resp. dvojmesačný výber článkov z časopisov určených pre vidiacu verejnosť. Ostatných sedem rokov sú to: Život, Slovenka, Zdravie, Diabetik, ktoré si naši čitatelia sami vybrali.

Zvukový časopis Prameň priniesol už 18. zvukový seriál (od roku 2002) s názvom 70 rokov SKN. Tentoraz v ňom odznali vyjadrenia čitateľov kníh, časopisov a používateľov služieb SKN na to, ako sú spokojní s tým, čo a ako pre nich levočská knižnica robí. Celkovo bolo odvysielaných štrnásť rozhovorov a reportáží, z toho osem na tému sedemdesiatky SKN a šesť iných. Okrem toho odznalo ďalších 12 zvukových zaujímavostí, tzv. maškrt, ktoré pripravujú naši poslucháči.

V monotematickom časopise Rozhľady vyšli v roku 2018 tieto témy: Lásky, ktoré pohli dejinami; U nás taká obyčaj; Sex po päťdesiatke; Slovenskí Amerikáni; Za všetkým stála láska; 100. výročie vzniku Československej republiky; Cestovatelia a moreplavci; 25 rokov samostatného Slovenska.

V ženskom časopise Vierka boli predstavené mnohé významné ženy z rôznych sfér života, obľúbené príbehy zo života nevidiacich, praktické rady do domácností, články z oblasti kulinárstva, praktickej techniky do domácností, najnovšej módy, kozmetiky, recepty a iné. V každom druhom čísle nechýba ani krížovka.

Veda a technika hýbe svetom, aj svetom nevidiacich, v ktorej zrakovo postihnutí používatelia nachádzajú mnohých pomocníkov pre život, štúdium či zábavu. Časopis Novet prináša najčerstvejšie novinky z oblasti informačných technológií, astronómie, rôznych vedných odborov i užitočné informácie pre zrakovo znevýhodnených používateľov.

Vydavateľ nezabúda ani na slabozrakých čitateľov. Pre tých sú určené dva časopisy: Priezor (od roku 1970) a Šach (od roku 2012), ktoré vychádzajú vo zväčšenom type písma. Priezor pozostáva z výberu článkov z Nového života a kompletnej verzie braillovského vydania časopisu Vierka. Šach je identickou kópiou braillovského vydania tohto časopisu. Prináša správy zo šachových turnajov, aktuálny rebríček najlepších hráčov na Slovensku a mnohé zaujímavé šachové partie.

V celoslovenskej súťaži o Najkrajšiu knihu Slovenska získala SKN osobitnú cenu za propagáciu hmotného kultúrneho dedičstva za knihu Majster Pavol z Levoče. Súťaž už 26 rokov organizuje Sekcia fotožurnalistov Slovenského syndikátu novinárov v Banskej Bystrici. Kniha o živote a diele Majstra Pavla z Levoče, ktorá bola určená predovšetkým nevidiacim (zväčšená čiernotlač/Braillovo písmo, plnofarebné snímky/reliéfne obrázky), bola spropagovaná vo viacerých ústredných printových a elektronických médiách.

Na jeseň vyšla Ponuka periodík na rok 2019 (sútlač Braillovho písma a zväčšenej čiernotlače), ktorú spolu s poštovou poukážkou dostáva zadarmo každý aktuálny predplatiteľ slepeckých časopisov, okrem toho všetky krajské strediska ÚNSS i 29 verejných knižníc na Slovensku, v ktorých fungujú oddelenia pre nevidiacich a slabozrakých čitateľov.

V prvú adventnú nedeľu sa v renesančnej radnici v Levoči uskutočnil 4. ročník benefície pre Združenie priateľov Základnej školy internátnej pre nevidiacich a slabozrakých v Levoči pod názvom Museum Charity Night. S hudobným programom tam vystúpilo mužské spevácke zoskupenie LA GIOIA a žiaci levočskej základnej školy pre nevidiacich a slabozrakých. Redakcia stala pri zrode tejto benefície.

Cyklos výstav Fragmenty z prírody pripravila redakcia už po ôsmykrát v spolupráci so Slovenským múzeom ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši, tentoraz na tému Naše sovy a iné dravce Konala sa 12. decembra popoludní v zasadačke SKN a dopoludnia v základnej škole pre nevidiacich (redakcia organizuje výstavu aj pre nich).

Počas roka zavíta do SKN veľa exkurzií, členovia základných organizácií ÚNSS z celého Slovenska, ale aj vidiaca verejnosť, počas ktorých šéfredaktorka informuje o práci redakcie a jej produktoch – časopisoch, kalendároch.

Redakcia máva pravidelne zastúpenie aj na celoštátnych stretnutiach redaktorov firemnej a regionálnej tlače, ktorú organizuje Slovenský syndikát novinárov, kde šéfredaktorka prezentuje prácu slepeckej redakcie a život nevidiacich. V roku 2018 sa 45. stretnutie konalo vo Zvolene.

Redakcia pracovala v 4-člennom zložení (šéfredaktorka, traja redaktori, z toho jeden nevidiaci). Na zostavovaní časopisov Nádej, Dotyky a Šach sa podieľali štyria osvedčení externí spolupracovníci redakcie.

KALENDÁRE

Redakcia zostavuje a pripravuje do tlače **kalendáre na príslušný kalendárny rok**. Na rok 2019 SKN vydala tieto kalendáre:

- **stolový kombinovaný** – súťaž braillo a čiernotlač, cena za kus 2,50 €,
- **stolový čiernotlačový** (na tému výroky o manželstve), cena za kus 2 €,
- **veľký braillovský** (obsahuje historický a tyfologický kalendár, adresár inštitúcií a organizácií pre ZP), cena za kus 1 €,
- **jednolistový** (súčasť braillovského vydania časopisu Nový život),
- **cirkevný**, cena za kus 1 €,
- **stolový pnofarebný**, vydaný pri príležitosti 70. výročia založenia SKN, ktorý je akousi obrazovo-textovou kronikou inštitúcie. Z tohto dôvodu nevyšiel nástenný reliéfny kalendár.

REDAKČNÁ RADA

Redakčná rada je poradným orgánom riaditeľa vo veci vydávania časopisov pre osoby so zrakovým a iným zdravotným postihnutím. Redakčná rada zasadala počas roka 2018 dvakrát, v máji a novembri. Členovia rady sa oboznámili s plánom hlavných úloh redakcie na príslušný rok, hodnotili obsah a formu jednotlivých periodík, vyjadrovali sa ku grafickej úprave braillovských časopisov a k ostatným aktivitám redakcie.

LITERÁRNY KLUB

Pracuje v SKN od apríla 2011 so zameraním na cieľovú skupinu milovníkov literatúry, literárnej publicistiky a kritiky z radov zrakovo postihnutých občanov z celého Slovenska. Okrem besied s renomovanými literárnymi autormi klub vytvára pre zrakovo postihnutých tvorcov odborné i hodnotiace podmienky pre ich seberealizáciu v tejto oblasti.

V roku 2018 Literárny klub SKN uskutočnil v Levoči štyri stretnutia: s pedagogičkou literárno-dramatického odboru v ZUŠ v Levoči Máriou Muránskou a jej žiakom Samuelom Skurkom, s vedúcou LK v SKN a jej redaktorkou Danielou Dubivskou, s prozaikom a básnikom Milom Janáčom a poetkou Ninou Kollárovou a hudobníkom, víťazom súťaže Košický zlatý poklad, Adriánom Ondovom.

V máji 2018 sa konalo štvrté Klubovanie v Slovenskom raji, kde sa na tri dni zišli členovia LK a ich hostia: poetka Gabriela Grznárová, poetka a knihovníčka Alena Zavocká, kozmetička Mária Zbojanová, speváčka Zuzana Eperješiová – Skyva, nevidiaci redaktor Ondrej Rosík a Divadlo na opätkoch. Podujatie finančne zastrešuje SLOVO, občianske združenie na podporu sprístupňovania informácií osobám so zrakovým postihnutím v Slovenskej republike z dotácie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky. V roku 2018 po prvýkrát bolo výstupom z Klubovania vydanie Zborníka literárnych prác v Braillovom písme.

VÝROBA ZVUKOVÝCH DOKUMENTOV

V oblasti **výroby zvukových dokumentov** sme v roku 2018 v dvoch **nahrávacích štúdiách** pokračovali v nahrávaní zvukových kníh a zvukových časopisov, pri ktorom sa vystriedalo 29 individuálnych načítavateľov – hercov, hlásateľov a amatérov s kvalitným hlasovým prejavom. Na načítavanie troch titulov kníh sa podieľal aj kolektív 32 dobrovoľníkov – zamestnancov VSE Holding a. s. Košice. Niektoré tituly z oblasti odbornej a náučnej literatúry boli nahrávané tiež externe piatimi načítavateľmi a niektoré ďalšie boli prevzaté z iných zdrojov. Prírastok originálov zvukových kníh k 31. 12. 2018 bol 189 nových titulov a prírastok originálov zvukových časopisov bol 116 čísel z 12 titulov.

Všetky zvukové knihy, časopisy a prevzaté nahrávky boli na **pracovisku digitálneho spracovania** podľa jednotlivých kapitol a častí následne zostrihané a spracované do formátu MP3 a na **pracovisku kopírovania** rozmnožené a spracované do finálnej podoby. Toto pracovisko taktiež zabezpečovalo postupné kopírovanie starých titulov na CD MP3 v rámci obnovy starého knižničného fondu na kazetách. Na dvoch (od 1. 2. 2018 len na jednom) **pracoviskách digitalizácie** sa pokračovalo v digitalizácii archívneho fondu zvukových kníh na kazetách a v ich následnom spracovaní v MP3 formáte. K 31. 12. 2018 zostalo zdigitalizovať ešte 180 titulov na cca 1 600 kazetách.

Všetky zvukové dokumenty sú archivované **v archíve originálov zvukových dokumentov** (fyzicky na nosičoch), pričom k 31. 12. 2018 bolo archivovaných **6 875 originálov zvukových kníh a 2 931 originálov zvukových časopisov**. Všetky nové a zdigitalizované zvukové dokumenty sú archivované aj vo formáte MP3 a v bezstratovom audio formáte na diskovom poli **digitálneho archívu SKN**.

V oblasti získavania nových načítavateľov bolo vykonaných osem hlasových skúšok a posúdená jedna zaslaná ukážka hlasov potenciálnych adeptov. Z nich tri boli vyhodnotené ako úspešné a s týmito uchádzačmi bola naviazaná spolupráca.

Okrem plnenia edičného plánu sme v spolupráci s Mestským úradom v Levoči pokračovali vo výrobe zvukového Levočského informačného mesačníka (Limka), ktorý od roku 2006 nahrávame pre zrakovo postihnutých obyvateľov mesta Levoča. Pre Združenie priateľov Základnej školy internátnej pre nevidiacich a slabozrakých v Levoči bolo vyrobených 12 čísel zvukového časopisu Bodka.

V oblasti technického skvalitňovania produkcie oddelenia zvukových štúdií získavame informácie štúdiom odborných časopisov a literatúry respektíve z dostupných internetových zdrojov a spoluprácou so špecializovanými firmami na Slovensku pri riešení prípadných technických problémov.

Oddelenie zvukových štúdií naďalej úzko spolupracovalo s ostatnými oddeleniami pri sprístupňovaní zvukových kníh a zvukových časopisov prostredníctvom digitálnej knižnice, pri zavádzaní nových knižnično-informačných služieb, pri organizovaní kultúrno-výchovných podujatí pre používateľov knižnice a pri údržbe a obnove knižničného fondu.

VÝROBA DOKUMENTOV V BRAILLOVOM PÍSME

V oblasti **výroby dokumentov v Braillovom písme** sme počas roka 2018 vyrábali publikácie v Braillovom písme, vo zväčšenom type písma a reliéfnej grafike z oblasti krásnej a odbornej literatúry, periodiká, učebnice pre základné školy, kalendáre, reliéfne obrázky a pod.

Výroba dokumentov v Braillovom písme bola zabezpečovaná na týchto výrobných úsekoch:

SADZBA A KOREKTÚRA TEXTOV V BRAILLOVOM PÍSME

Vysádzaných bolo 30 720 matric braillovských textov a skorigovaných 31 719 matric (plnenie 131,28 % sadzba a 135,55 % korektúra).

Dodané texty (rukopisy, knižné predlohy, predlohy na počítačových médiách) spracovávajú a graficky upravujú sadzačky na počítačoch. V spolupráci s korektormi ich následne upravujú do formy vhodnej pre braillovskú tlač. Korektor zodpovedá za to, aby text, ktorý odosiela do tlače, spĺňal všetky kritériá súčasnej jazykovej správnosti, čistoty, terminológie a štylistiky.

Ďalším spôsobom získavania textov pre sadzbu je skenovanie čiernotlačových predlôh pomocou skeneru Panasonic KV-S 1045 C. Zoskenované dokumenty je potrebné previesť konverziou OCR s možnosťou kontroly kvality do editovateľných formátov a ďalej upravovať. Skenovanie sme využívali najmä pri spracovaní beletrie.

Efektívnym procesom výroby kníh v Braillovom písme je použitie skenera Bookeye 4 so softvérom Batch scan Wizard 5, ktorý umožňuje spracovanie textov spôsobom, ktorý je ku knihám šetrnejší, umožňuje rýchlejšie a pohodlnejšie skenovanie.

Plán	Skutočnosť	Plnenie v %
23 400 vysádzaných matric	30 720	131,28
23 400 skorigovaných matric	31 719	135,55

TLAČ TEXTOV V BRAILLOVOM PÍSME

Vytlačených bolo celkom 300 637 listov (plnenie 146,65 %).

Na tlač textov v Braillovom písme boli využívané dve technológie tlače, a to digitálna a mechanická.

Digitálnu tlač zabezpečujeme na dvoch veľkokapacitných braillovských tlačiarňach Braillo 400 a Braillo 440 SW. Tlačiarne si odoberajú papier z role a automaticky si ho režu na potrebný formát strany. Vytlačený papier vychádza z tlačiarne uložený v poradí strán ako majú byť zviazané. Na spracovanie výrobkov v kombinácii Braillovo písmo a farebná tlač sa využívajú dve tlačiarne Emprint SpotDot. Tlačiarne sú vybavené podávačmi na jednotlivé hárky papiera a tlačia braillovské texty a grafiku zostavenú z reliéfnych bodov.

Mechanická tlač je technológia, pri ktorej je potrebné vyrobiť matrice (durofolové, zinkové, medené alebo mosadzné) a samotná tlač sa realizuje na sklápacom kníhtlačovom lise. Tento spôsob je zdĺhavý a využíva sa pri textoch v kombinácii Braillovo písmo a čiernotlač.

Plán	Skutočnosť	Plnenie v %
205 000 vytlačených listov	300 637	146,65

KNIHÁRSTVO

Knihársky spracovaných bolo 1 898 zväzkov v hrebeňovej väzbe a 60 zväzkov vo väzbe V8.

V knihárskom spracovaní braillovskej tlače využívame niekoľko druhov väzieb:

- beletria: hrebeňová väzba so zosilneným prešpánovým prebalom,
- časopisy a brožúry: väzba V1 – spinková väzba, V2 – lepená väzba, V3 – kombinácia spinkovej a lepenej väzby,
- tvrdá väzba V8 sa využíva podľa potreby.

Plán	Skutočnosť	Plnenie v %
1 100 zväzkov hrebeňovej väzby	1 898	172,54

EXPEDÍCIA

Vyexpedovaných bolo 5 953 zásielok braillovských časopisov, 8 253 zásielok zvukových časopisov a 1 180 individuálnych braillovských objednávok. Podstatnú časť individuálnych objednávok tvorili zásielky papiera na slepeckú tlač a kalendárov.

Na úseku expedície sa spracovávajú a pravidelne aktualizujú databázy odberateľov periodických a neperiodických publikácií v Braillovom písme a vo zvukovom zázname. Expedícia publikácií prebieha podľa určeného postupu v súlade s harmonogramom vydávania časopisov. Zásielky sú zabalené do fólie a opatrené samolepiacimi adresnými štítkami. Rozosielanie zásielok vykonávame v spolupráci so Slovenskou poštou, a. s.

Plán	Skutočnosť	Plnenie v %
5 000 braillovských zásielok	5 953	119,06
8 000 zvukových zásielok	8 253	103,16
500 individuálnych zásielok	1 180	236,00

**POROVNANIE PLNENIA CIEĽOV VO VÝROBE DOKUMENTOV V BRAILLOVOM PÍSME
V ROKOCH 2015 – 2018**

Ukazovateľ	Počet	2015	2016	2017	2018
Sadzba	matríc	31 140	28 201	30 822	30 720
Korektúra	matríc	31 386	28 926	29 007	31 719
Tlač	listov	285 564	317 514	326 559	300 637
Knihárstvo	tvrdá väzba V8	158	234	39	60
	hrebeňová väzba	1 836	1 977	1 779	1 898
Expedícia braillovských časopisov	zásielok	5 930	5 487	5 632	5 953
Expedícia zvukových časopisov	zásielok	9 202	8 838	8 263	8 253
Expedícia individuálnych objednávok	zásielok	594	522	541	1 180

3 Ciele organizácie a prehľad ich plnenia

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky uzatvorilo so Slovenskou knižnicou pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči "Kontrakt č. MK-4859/2017-341/17188 na rok 2018". Tento kontrakt je interný plánovací a organizačný dokument, ktorého cieľom je sprehľadniť vzťahy medzi ústredným orgánom štátnej správy a organizáciou v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti, v oblasti realizácie činností a ich financovania pri plnení verejných funkcií a verejnoprospešných činností.

Kontrakt bol uzatvorený v súlade so zriaďovacou listinou SKN na poskytovanie verejných služieb a realizáciu nasledovných činností:

- **výkon odborných knižničných činností** podľa zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z.,
- **edičná a vydavateľská činnosť.**

V jednotlivých projektoch, formulovaných v kontrakte na rok 2018, a v nich realizovaných činnostiach/aktivitách SKN dosiahla nasledované ciele a ich ukazovatele:

ODBORNÁ KNIŽNIČNÁ ČINNOSŤ

Porovnávací tabuľka plánovaných a skutočných ukazovateľov

Ukazovateľ	Plán na rok 2018	Skutočnosť k 31. 12. 2018	Plnenie v %
Doplnenie knižničného fondu (v knižničných jednotkách)	4 200	5 198	124
Zabezpečenie nových titulov na vydanie:	280	271	97
z toho: na spracovanie v Braillovom písme	120	118	98
na spracovanie vo zvuku	160	153	96
Výpožičky v knižničných jednotkách:	41 000	66 317	162
z toho: braillovské dokumenty	8 000	10 626	133

zvukové dokumenty	18 500	19 966	108
elektronické dokumenty	10 000	29 165	291
cirkulačné súbory	4 500	6 560	146
Metodické návštevy a konzultácie	100	94	94
Aktívni používatelia	900	1 119	124
Návštevnosť knižnice	15 000	26 150	174
Sprístupnenie on-line zvukových kníh a časopisov	550	470	85
Kultúrno-výchovné podujatia	40	46	115

Knižnica budovala, spracovávala, uchovávala, ochraňovala a sprístupňovala špecializovaný knižničný fond prístupný všetkým kategóriám používateľov. **Knižničný fond** tvoria **dokumenty spracované v špeciálnych formách – v Braillovom písme, vo zväčšenom type písma, vo zvukovom zázname, v reliéfnej grafike a v elektronickej forme**. Ide predovšetkým o beletriu, náučnú literatúru zo všetkých vedných odborov, hudobniny, odporúčané čítanie pre deti a mládež, literatúru cudzích jazykov, monografie a periodiká. Základnou prioritou v knižničnej činnosti bolo zvyšovanie kvality a úrovne poskytovania knižnično-informačných služieb so zreteľom na požiadavky a potreby používateľov.

Doplnenie knižničného fondu – plnenie na 124 %

K 31. 12. 2018 bol KF doplnený o 5 198 knižničných jednotiek, čo predstavuje 1 059 titulov. Zvukové dokumenty tvorili 4 206 kn. j. (837 titulov) a dokumenty v Braillovom písme tvorili 992 kn. j. (222 titulov). V porovnaní s plánovanými ukazovateľmi sme prírastok k 31. 12. 2018 prekročili o 998 kn. j., čo predstavuje plnenie plánu na 124 %.

Výber nových titulov na vydanie – plnenie na 97 %

Akvizičná a edičná činnosť, ktorá patrí v knižnici medzi významné aktivity, sa riadila plánom činnosti akvizičnej komisie, ako aj podnetmi, pripomienkami a požiadavkami používateľov. Do výberu kníh sa aktívne zapájali používatelia, ktorí predkladali svoje návrhy, požiadavky a pripomienky pracovníkom výpožičných služieb. Používatelia majú na webovej stránke SKN k dispozícii priečnik – Návrhy čitateľov do edičného plánu, kde môžu poslať svoje tipy a námety. Akvizičná komisia sa v hodnotenom období stretla na 3 zasadnutiach a zadala do výroby 271 titulov (153 na spracovanie do zvuku a 118 na spracovanie do Braillovho písma). Plán v tomto ukazovateli sa nám podarilo splniť na 97 %.

Výpožičky – plnenie na 162 %

Knižnica zrealizovala celkovo 66 317 výpožičiek, z toho 19 966 výpožičiek zvukových dokumentov (plnenie plánu na 108 %), 29 165 elektronických dokumentov z digitálnej knižnice SKN (plnenie plánu na 291 %), 10 626 braillovských dokumentov (plnenie plánu na 133 %), 6 560 výpožičiek pracoviskám pre ZP vo verejných knižniciach (plnenie plánu na 146 %). Celkové plánované ukazovatele sme splnili na 162 %.

Metodické návštevy a konzultácie – plnenie na 94 %

Metodickú činnosť knižnica vykonávala pre 29 verejných knižníc SR, kde sú zriadené pracoviská poskytujúce služby pre zdravotne postihnutých používateľov. K 31. 12. 2018 bolo vykonaných 94 metodických návštev zameraných na využívanie poskytnutého knižničného fondu a prácu so zdravotne postihnutými používateľmi. Prostredníctvom putovných súborov bolo týmto pracoviskám dodaných 6 560 zvukových dokumentov. Výmena cirkulačných súborov sa uskutočňovala v pravidelných štvrtročných intervaloch.

Aktívni používatelia – plnenie na 124 %

K 31. 12. 2018 knižnica registrovala 1 119 aktívnych používateľov (z toho 100 používateľov do 15 rokov). Zaregistrovali sme 61 nových používateľov. Plánovaný ukazovateľ bol splnený na 124 %.

Návštevnosť knižnice – plnenie na 174 %

Ukazovateľ návštevnosti pozostáva z fyzickej a virtuálnej návštevnosti knižnice (návštevníci prostredníctvom KIS Virtua, návštevníci webovej stránky), taktiež zahŕňa počet účastníkov kultúrno-výchovných podujatí a návštevnosť čítarne. Knižnica v hodnotenom období evidovala spolu 26 150 návštevníkov, z toho 3 528 návštevníkov osobne navštívilo jej pracoviská, 9 952 využilo služby prostredníctvom KIS Virtua, webovú stránku si prezrelo 11 211 návštevníkov, 98 využilo služby čítarne a 1 361 účastníkov sa zúčastnilo kultúrno-výchovných podujatí.

Sprístupnenie on-line zvukových kníh a časopisov – plnenie na 85 %

Digitálna knižnica SKN je navrhnutá tak, aby spĺňala všetky normy na sprístupnenie aplikácií pre zrakovo postihnutých. Začiatkom roka 2018 bolo na webovom sídle sprístupnených 6 200 digitálnych zvukových kníh a časopisov. K 31. 12. 2018 sme už mohli ponúknuť používateľom 6 670 zvukových kníh a časopisov. Prírastok za kalendárny rok predstavuje 470 kníh a časopisov. V priebehu roka si stiahli čitatelia z našej webovej stránky 23 721 elektronických súborov. V hodnotenom období využívalo digitálnu knižnicu SKN 361 používateľov, ktorí si sťahovali zvukové knihy a časopisy vo formáte MP3.

Kultúrno-výchovné podujatia – plnenie na 115 %

Knižnica okrem odborných činností a služieb pripravila pre svojich používateľov a verejnosť široké spektrum kultúrno-spoločenských aktivít. V roku 2018 bolo zorganizovaných 46 podujatí, ktorých sa zúčastnilo 1 361 návštevníkov. Knižnicu navštívilo 20 exkurzií (takmer 400 návštevníkov), ktorí sa oboznámili s činnosťou a službami knižnice. Do programu exkurzií je v prípade záujmu zaradená aj návšteva Izby Mateja Hrebendu.

Počet výkonov knižnice

Jeden používateľ si vypožičal v priemere 60 dokumentov. Na jedného používateľa pripadlo takmer 5 nových prírastkov. Jedno podujatie si pozrelo priemerne 29 návštevníkov.

Názov činnosti: Výkon odborných knižničných činností

(v eurách)

Výdavky na projekt v členení podľa ekonomickej klasifikácie	VÝDAVKY celkom		FINANČNÉ KRYTIE					
			Z prostriedkov ŠR		Z tržieb a výnosov		Z iných zdrojov	
	*	**	*	**	*	**	*	**
a	1	2	3	4	5	6	7	8
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV spolu:	118 882	79 047	112 882	79 047	6 000			
620 - Poistné a príspevok do poisťovní spolu:	45 153	49 712	45 153	49 712				
630 - Tovary a služby spolu:	8 000	11 060	8 000	11 060				
640 - Bežné transfery spolu:	1 800	8 370	1 800	8 370				
600 - Bežné výdavky spolu	173 835	148 189	167 835	148 189	6 000			
700 - Kapitálové výdavky spolu								
600 + 700 SPOLU	173 835	148 189	167 835	148 189	6 000			

Poznámka: * - údaj, ktorý je v zhode s údajom uvedeným v Kontrakte na rok 2018

** - skutočnosť čerpania za rok 2018 - v celých číslach

EDIČNÁ A VYDAVATEĽSKÁ ČINNOSŤ

REDAKČNÁ ČINNOSŤ

V roku 2018 SKN vydala 17 titulov časopisov určených nevidiacim, slabozrakým a inak zdravotne postihnutým a 6 druhov kalendárov na rok 2019, čím splnila ukazovatele definované v kontrakte na rok 2018.

VÝROBA ZVUKOVÝCH DOKUMENTOV

NAHRÁVANIE ZVUKOVÝCH KNÍH

Nahranych bolo 175 titulov zvukových kníh v rozsahu 2 147 hodín čistého času zvukového záznamu (ččzz).

Z toho:

- v nahrávacích štúdiách 156 titulov v rozsahu 1 916,5 hodín ččzz,
- externe 19 titulov zvukových kníh v rozsahu 230,5 hodín ččzz.

Plán na rok 2018	Skutočnosť k 31. 12. 2018	Plnenie v %
160 titulov	175	109
1 700 hodín ččzz	2 147	126

NAHRÁVANIE ZVUKOVÝCH ČASOPISOV

Nahranych bolo 14 titulov zvukových časopisov v počte 140 čísel v rozsahu 174 hodín ččzz.

Z toho:

- 12 titulov zvukových časopisov vydávaných SKN v rozsahu 147 hodín ččzz,
- 2 tituly zvukových časopisov vydávaných externými vydavateľmi v rozsahu 27 hodín ččzz.

Plán na rok 2018	Skutočnosť k 31. 12. 2018	Plnenie v %
140 čísel	140	100

DIGITÁLNE SPRACOVANIE ZVUKOVÝCH KNÍH A ZVUKOVÝCH ČASOPISOV

Digitálne spracovaných v systéme MP3 bolo:

- 181 nových titulov zvukových kníh v rozsahu 2 201 hodín ččzz,
- 85 starých titulov zvukových kníh na CD v rozsahu 706 hodín ččzz,
- 8 titulov prevzatých zvukových záznamov (z RTVS a iných zdrojov) v rozsahu 47,5 hodín ččzz,
- 13 titulov zvukových časopisov v počte 128 čísel v rozsahu 162 hodín ččzz.

Plán na rok 2018	Skutočnosť k 31. 12. 2018	Plnenie v %
200 titulov zvukových kníh	274	137
2 000 hodín ččzz	2 954,5	148

KOPÍROVANIE ZVUKOVÝCH KNÍH A ZVUKOVÝCH ČASOPISOV

Skopírovaných na CD-R nosiče bolo:

- 194 titulov nových zvukových kníh v počte 3 611 kópií v rozsahu 2 329,5 hodín ččzz,
- 180 titulov starých zdigitalizovaných titulov zvukových kníh v počte 945 kópií v rozsahu 2 307 hodín ččzz,
- 22 titulov prevzatých zvukových záznamov v počte 209 kópií v rozsahu 36,5 hodín ččzz,
- 13 titulov zvukových časopisov v počte 9 146 kópií.

Plán na rok 2018	Skutočnosť k 31. 12. 2018	Plnenie v %
200 nových titulov zvuk. kníh	216	108
170 starých titulov zvuk. kníh	180	106
9 215 kópií zvuk. časopisov	9 146	99

DIGITALIZÁCIA ZVUKOVÝCH KNÍH

Z audiokaziet bolo zdigitalizovaných 220 titulov zvukových kníh v rozsahu 2 647 hodín ččzz.

Plán na rok 2018	Skutočnosť k 30. 12. 2018	Plnenie v %
500 titulov	220	45
5 500 hodín ččzz	2 647	48

ARCHIVOVANIE ZVUKOVÝCH KNÍH A ZVUKOVÝCH ČASOPISOV

K 31. 12. 2018 bolo archivovaných:

- 6 875 originálov zvukových kníh,
- 2 931 originálov zvukových časopisov.

POROVNANIE PLNENIA CIEĽOV VO VÝROBE ZVUKOVÝCH DOKUMENTOV V ROKOCH 2016 – 2018

Ukazovateľ	Počet	2016	2017	2018
Nahrávanie zvukových kníh	titulov	170	162	175
	hodín ččzz	1 955	1 834,5	2 147
Nahrávanie zvukových časopisov	titulov	140	140	140
	hodín ččzz	171	171	174
Digitálne spracovanie zvukových kníh	titulov	177	283	274
	hodín ččzz	1 962	1 965	2 954,5
Digitálne spracovanie zvukových časopisov	titulov	177	128	128
	hodín ččzz	1 962	159	162
Kopírovanie zvukových kníh	titulov nových	179	254	216
	hodín ččzz	1 986	1 743,5	2 366
	titulov starých	165	180	180
	hodín ččzz	2 029	2 235	2 307
Kopírovanie zvukových časopisov	CD nosičov	9 523	9 100	9 146
Digitalizácia zvukových kníh	titulov	529	556	220
	hodín ččzz	5 885	6 330,5	2 647

V oblasti nahrávania, spracovania a kopírovania zvukových kníh a časopisov boli plánované úlohy v roku 2018 splnené. Nesplnenie plánovaných úloh v oblasti digitalizácie zvukových kníh na kazetách bolo spôsobené zmenou v organizácii práce od 1. februára 2018, odkedy digitalizáciu kníh na kazetách vykonávalo len jedno z pôvodných dvoch pracovísk. Toto pracovisko muselo navyše zabezpečovať úlohy aj pre oddelenie tlače a expedície (príprava a tlač reliéfnych obrázkov do učebníc). Zmena v organizácii práce vyplynula z potreby prednostného spracovania starých titulov do formátu MP3, v minulosti nahraných digitálne na CD, čo sa odrazilo v nadmernom prekročení číselných ukazovateľov pracoviska digitálneho spracovania zvukových dokumentov.

VÝROBA DOKUMENTOV V BRAILLOVOM PÍSME

KNIHY V BRAILLOVOM PÍSME

Podľa edičného plánu bolo pre výpožičný proces v knižnici vyrobených **132** titulov kníh v Braillovom písme v **439** zväzkoch, čo je priemerne **3,33** zväzku na jeden titul.

Dve knihy z edičného plánu boli spracované v kombinácii s reliéfnymi obrázkami:

- *Hlušiková, Marta : Len sa teš Pampúch / 4 reliéfnie obrázky,*
- *Prochasko, Mariana – Prochasko, Taras : Kto nám z neba sype sneh / 4 reliéfnie obrázky.*

Plán na rok 2018	Skutočnosť	Plnenie v %
120 titulov	132	110,00

ČASOPISY

Vyrobeneých bolo **6 titulov časopisov v Braillovom písme** v počte 38 čísel a **2 tituly časopisov vo zväčšenom type písma** v počte 10 čísel. Náklad časopisov závisel od počtu predplatiteľov.

UČEBNICE PRE ŽIAKOV SO ZRAKOVÝM POSTIHNUTÍM

Na prepis učebníc do Braillovho písma má Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky uzatvorené zmluvy s jednotlivými vydavateľstvami, ktoré následne objednávajú ich výrobu v SKN. Ide o učebnice pre prvý a druhý stupeň základných škôl.

Prepis učebníc do Braillovho písma je zložitý proces, keďže učebnice je potrebné najskôr prispôsobiť výchovno-vzdelávacím potrebám žiakov so zrakovým postihnutím. Zvýšené nároky sú taktiež na sadzbu a dvojité korektúru textov pred samotnou tlačou. Náročná na kvalitu a čas je aj výroba reliéfnych obrázkov, ktoré sú kombinované s textom učebníc, resp. tvoria obrázkovú prílohu učebnice. Celý výrobný proces sa uskutočňuje v úzkej spolupráci s modifikátormi týchto učebníc.

Ukončené učebnice:

Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá, s. r. o., Bratislava

Matematika pre 9. ročník základných škôl pre nevidiacich 2. časť, 1. zväzok + obrázková príloha
Matematika pre 9. ročník základných škôl pre nevidiacich 2. časť, 2. zväzok + obrázková príloha
Matematika pre 9. ročník základných škôl pre nevidiacich 2. časť, 3. zväzok + obrázková príloha
Náklad: 20 ks

Expol Pedagogika, s. r. o., Bratislava

Biológia pre 7. ročník základnej školy a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom pre nevidiacich žiakov a žiakov so zvyškami zraku, 1. zväzok
Biológia pre 7. ročník základnej školy a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom pre nevidiacich žiakov a žiakov so zvyškami zraku, 2. zväzok
Biológia pre 7. ročník základnej školy a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom pre nevidiacich žiakov a žiakov so zvyškami zraku, 3. zväzok
Chémia pre 7. ročník základnej školy a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom pre nevidiacich žiakov a žiakov so zvyškami zraku, 1. zväzok
Chémia pre 7. ročník základnej školy a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom pre nevidiacich žiakov a žiakov so zvyškami zraku, 2. zväzok
Náklad: 65 ks

Rozpracované učebnice:

Vydavateľstvo AITEC, s. r. o., Bratislava

Prírodoveda pre tretiaakov / Pracovná učebnica
Náklad: 35 ks

RELIÉFNA GRAFIKA

V roku 2018 bolo vyhotovených 39 matric na výrobu reliéfnych obrázkov pre vákuové tvarovanie spôsobom tzv. vrstvenej reliéfnnej grafiky (externými autormi) a 191 matric pre kombinovanú tlač (na tlačiarni Emprint SpotDot).

Prehľad vyrobených reliéfnych obrázkov:

- 2 484 obrázkov vákuovým tvarovaním za tepla:
 - obrázky zvierat pre Zoologickú záhradu v Spišskej Novej Vsi – 60 ks,
 - výstava Majster Pavol z Levoče – 10 ks,
 - Chémia pre 7. ročník ZŠ – 975 ks,
 - Biológia pre 7. ročník – 1 365 ks,
 - Len sa teš Pampúch / rozprávková kniha – 16 ks,
 - rôzne – 58 ks.
- 4 255 obrázkov A4 v kombinovanej tlači (reliéf + farebná tlač):
 - Matematika pre 9. ročník ZŠ 2. časť, diel A, B, C – 3 240 ks,
 - Prírodoveda pre tretiakov 1., 2. zväzok – 1 015 ks.
- 12 originálnych reliéfnych obrázkov spracovaných výtvarnou technikou koláže z drevených a textilných materiálov:
 - rozprávková kniha *Kto nám z neba sype sneh*, vydaná v špeciálnej kazetovej väzbe.

OBJEDNÁVKY Z EXTERNÉHO PROSTREDIA

Úlohou SKN je spolupracovať s externým prostredím pri spracovaní materiálov, ktoré korešpondujú s pravidlami prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím.

Prehľad objednávok:

- 12 čísel časopisov Naše ráno (pre 1. stupeň ZŠ) a Za svetlom (pre 2. stupeň ZŠ) v náklade 50 ks pre Združenie priateľov Základnej školy internátnej pre nevidiacich a slabozrakých v Levoči,
- reliéfnne tabule zvierat s ich popisom pre Zoologickú záhradu v Spišskej Novej Vsi,
- braillovské texty pre ZO ÚNSS Lučenec,
- braillovské popisné štítky do vlakových súprav pre ŽOS TRADING, s. r. o., Vrútky,
- spolupráca s vydavateľstvami SPN – Mladé letá, a. s., Expol Pedagogika, s. r. o. a AITEC, s. r. o., na výrobe učebníc pre základné školy a gymnáziá,
- List Ježiškovi v Braillovom písme pre Slovenskú poštu a. s.,
- 6 čísel časopisu Dúha s kultúrnou prílohou Dúhovka v Braillovom písme pre Úniu nevidiacich a slabozrakých Slovenska,
- Zborník literárnych prác účastníkov Klubovania v Slovenskom raji 2018 a Šlabikár pre 1. ročník základnej školy pre žiakov so zvyškami zraku 1., 2., 3. časť pre SLOVO občianske združenie na podporu tlače pre nevidiacich a slabozrakých občanov v SR v Levoči.

KALENDÁRE NA ROK 2019

Oddelenie tlače a expedície zabezpečilo výrobu a expedíciu 6 druhov kalendárov na rok 2019 pre zrakovo postihnutých (plnenie na 100 %).

Prehľad vyrobených kalendárov:

	Náklad v ks
Stolový kombinovaný (sútláč braillo + čiernotlač)	248
Stolový čiernotlačový	286
Veľký braillovský	47
Jednolistový (súčasť časopisu Nový život)	137
Čirkevný	33

Kalendáre boli expedované na základe individuálnych objednávok používateľov, aj ako prílohy časopisov jednotlivým predplatiteľom. Jeden kalendár, firemný stolový farebný v náklade 150 ks, bol vyrobený ako propagačný materiál pri príležitosti 70. výročia založenia knižnice.

Názov činnosti: Edičná a vydavateľská činnosť

(v eurách)

Výdavky na projekt v členení podľa ekonomickej klasifikácie	VÝDAVKY celkom		FINANČNÉ KRYTIE					
			Z prostriedkov ŠR		Z tržieb a výnosov		Z iných zdrojov	
			*	**	*	**	*	**
a	1	2	3	4	5	6	7	8
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV spolu:	331 029	473 943	304 029	405 314	27 000	68 629		
620 - Poistné a príspevok do poisťovní spolu:	120 257	160 168	120 257	139 351		20 817		
630 - Tovary a služby spolu:	303 237	224 442	303 237	223 942		500		
640 - Bežné transfery spolu:	3 900	13 593	3 900	13 466		127		
600 - Bežné výdavky spolu	758 423	872 146	731 423	782 073	27 000	90 073		
700 - Kapitálové výdavky spolu		1				1		
600 + 700 SPOLU	758 423	872 146	731 423	782 073	27 000	90 074		

Poznámka: * - údaj, ktorý je v zhode s údajom uvedeným v Kontrakte na rok 2018

** - skutočnosť čerpania za rok 2018 - v celých číslach

MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

SKN v súlade s pôsobnosťou knižnice aj v roku 2018 rozvíjala medzinárodnú kultúrnu spoluprácu s partnerskými organizáciami pre zrakovo a inak zdravotne postihnutých v zahraničí.

Dlhoročné, mimoriadne dobré a intenzívne kontakty udržiavame s **Knihovnou a tiskárnou pro nevidomé Karla Emanuela Macana v Prahe** pri vzájomnej výmene informácií a koordinácii postupov v oblasti poskytovania knižnično-informačných služieb osobám so zrakovým postihnutím.

Redakcia udržiava úzke kontakty s partnerskou redakciou **ZORA v Prahe**, od ktorej príležitostne preberá príspevky (najmä články o jubilantoch a nekrológy) a roky si recipročne vymieňa periodiká. Sporadicky sa navštevujeme a inšpirujeme vo svojej práci.

SKN má od roku 2005 uzatvorenú bilaterálnu dohodu so Slovenskou samosprávou v Sarvaši v Békešskej župe o vzájomnom poskytovaní bezplatných knižnično-informačných služieb **pre osoby so zrakovým postihnutím** prostredníctvom Mestskej knižnice v Sarvaši. Recipročne si vymieňame Novinkár nad Kerešom: slovenská príloha týždenníka Szarvas és Vidéke a e-mailový balíček obsahujúci 12 časopisov z produkcie našej knižnice. V auguste 2010 bol podpísaný dodatok k tejto dohode, ktorý rozširuje spoluprácu o nové formy poskytovania knižnično-informačných služieb, konkrétne o využívanie digitálnej knižnice zrakovo postihnutými občanmi Maďarska slovenskej národnosti žijúcimi v oblasti Sarvaša.

Názov činnosti: Sumár činností

(v eurách)

Výdavky na projekt v členení podľa ekonomickej klasifikácie	VÝDAVKY celkom		FINANČNÉ KRYTIE					
			Z prostriedkov ŠR		Z tržieb a výnosov		Z iných zdrojov	
			*	**	*	**	*	**
a	1	2	3	4	5	6	7	8
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV spolu:	449 911	552 990	416 911	484 361	33 000	68 629		
620 - Poistné a príspevok do poisťovní spolu:	165 410	209 880	165 410	189 063		20 817		
630 - Tovary a služby spolu:	311 237	235 502	311 237	235 002		500		
640 - Bežné transfery spolu:	5 700	21 963	5 700	21 836		127		
600 - Bežné výdavky spolu	932 258	1 020 335	899 258	930 262	33 000	90 073		
700 - Kapitálové výdavky spolu		1				1		
600 + 700 SPOLU	932 258	1 020 336	899 258	930 262	33 000	90 074		

Poznámka: * - údaj, ktorý je v zhode s údajom uvedeným v Kontrakte na rok 2018

** - skutočnosť čerpania za rok 2018 - v celých číslach

4 Rozpočet organizácie

4.1 Plnenie ukazovateľov rozpočtu

a) Prevádzkové dotácie – bežný transfer

Rekapitulácia (bežný transfer):

(v eurách)

Ukazovateľ	Ekonomická klasifikácia	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie k 31. 12. 2018
Príspevok od zriaďovateľa – celkom	600	899 258	940 807	930 261
1. Bežné výdavky na činnosť – spolu	600	899 258	922 807	912 261
z toho:				
mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	610	416 911	484 361	484 361
2. Prioritné projekty – spolu	600	0	18 000	18 000
v tom:				
Prvok 08T 0103 (Podpora kultúrnych aktivít RO a PO)	600	0	8 000	8 000
Prvok 08T 0109 (Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva)	600	0	10 000	10 000
Orientačný ukazovateľ				
3. Priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov	x	48,00		

Na základe rozpisového listu MK SR č. MK-2091/2018-341/1389 zo dňa 24. 1. 2018 boli pre Slovenskú knižnicu pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči rozpísané záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2018 vo výške 899 258 EUR, z toho mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania vo výške 416 911 EUR.

V roku 2018 boli upravené záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu rozpočtovým opatrením č. 1 na realizáciu prioritných projektov v prvku 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO – „70 rokov Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči“ o sumu 8 000 EUR, v prvku 08T 0109 – Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva „Mobilná aplikácia pre zrakovo postihnutých používateľov digitálnych služieb SKN“ o sumu 10 000 EUR.

Rozpočtovým opatrením č. 2 bol upravený rozpočet bežných výdavkov na rok 2018 o sumu 23 549 EUR na celkovú výšku 922 807 EUR, v tom kategória 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania o 17 450 EUR na celkovú výšku 434 361 EUR. V kategórii 620 – Poistné a príspevok do poisťovní o sumu 6 099 EUR. Týmto rozpočtovým opatrením bolo zabezpečené zvýšenie platov zamestnancov v súlade s nariadením vlády SR č. 359/2017 Z. z., ktorým sa upravujú platové tarify na rok 2018 o 4,8 %.

Rozpočtovým opatrením č. 3 boli upravené záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2018 o – 50 000 EUR z kategórie 630 – Tovary a služby do kategórie 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania o + 50 000 EUR.

Prevádzkové dotácie (bežný transfer na činnosť) boli k 31. 12. 2018 čerpané vo výške 912 261 EUR z ročného rozpočtu 922 807 EUR, čo predstavuje čerpanie na 99 %. Z celkového rozpočtu 940 807 EUR bolo čerpané k 31. 12. 2018 vo výške 930 261 EUR, čo tvorí čerpanie na 99 %.

Bežné výdavky boli čerpané v nasledovných kategóriách takto:

Kategória 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy

Rozpočet stanovený rozpisom záväzných ukazovateľov bol vo výške 449 911 EUR (z toho zo ŠR: 416 911 EUR) a záväzný limit priemerného prepočítaného evidenčného stavu zamestnancov: 48. V roku 2018 bol rozpočet upravený na výšku 552 991 EUR (z toho zo ŠR: 484 361 EUR). Rozpočet v kategórii 610 bol čerpaný k 31. 12. 2018 vo výške 552 991 EUR (z toho zo ŠR: 484 361 EUR), čo predstavuje čerpanie na 100 % (zo štátneho rozpočtu na 100 %).

Kategória 620 – Poistné a príspevky do poisťovní

Rozpočet stanovený rozpisom rozpočtu na rok 2018 bol vo výške 165 410 EUR (z toho zo ŠR: 165 410 EUR). V roku 2018 bol rozpočet upravený na výšku 209 879 EUR (z toho zo ŠR: 189 062 EUR). Rozpočet v kategórii 620 bol čerpaný k 31. 12. 2018 vo výške 209 879 EUR (z toho zo ŠR: 189 063 EUR), čo predstavuje čerpanie na 100 % a zo štátneho rozpočtu 100 %.

Kategória 630 – Tovary a služby

Rozpočet v kategórii 630 vo výške 311 237 EUR bol v priebehu roka 2018 upravený na sumu 246 048 (z toho zo ŠR: 245 548 EUR). Rozpočet v kategórii 630 bol k 31. 12. 2018 čerpaný vo výške 235 502 (z toho zo ŠR: 235 002 EUR), čo je čerpanie na 96 % a zo štátneho rozpočtu 96 %.

Čerpanie v kategórii 630 ovplyvnili nasledovné položky a podpoložky:

Najvyššia finančná čiastka bola vynaložená na položke 637 – Služby s celkovým čerpaním vo výške 95 631 EUR. Z toho boli náklady hlavne na odmeny a príspevky (autorské honoráre za načítanie zvukových kníh a časopisov) vo výške 41 516 EUR, stravovanie vo výške 26 662 EUR a všeobecné služby vo výške 14 719 EUR. Druhou najvyššou čiastkou v rámci kategórie 630 bola položka 633 – Materiál vo výške 50 667 EUR. Z toho boli najvyššie náklady na všeobecný materiál vo výške 24 487 EUR, výpočtová technika vo výške 9 806 EUR a interiérové vybavenie vo výške 3 529 EUR. Ďalšou najvyššou položkou v rámci kategórie 630 bola položka 632 – Energie, voda a komunikácie s celkovým čerpaním vo výške 39 165 EUR. Z toho boli energie vo výške 24 656 EUR, vodné a stočné vo výške 2 243 EUR, poštovné vo výške 1 720 EUR a telekomunikačné služby vo výške 10 545 EUR.

Kategória 640 – Bežné transfery

Rozpočet na rok 2018 bol stanovený v objeme 5 700,00 EUR. V priebehu roka 2018 bol rozpočet upravený na výšku 21 963 EUR (z toho zo ŠR: 21 836 EUR). Čerpanie k 31. 12. 2018 bolo vo výške 21 962 EUR, z toho zo štátneho rozpočtu vo výške 21 836 EUR. Z uvedenej položky bolo čerpané hlavne na odstupné vo výške 11 739 EUR, odchodné vo výške 3 354 EUR, na nemocenské dávky – náhrada príjmu pri DPN vo výške 6 404 EUR a členské príspevky vo výške 339 EUR. V percentuálnom vyjadrení je čerpanie vo výške 100 % a k ročnému rozpočtu.

Analýza nákladov na prevádzku budov

SKN prevádzkuje **dva objekty na Štúrovej 36 a na Námestí Majstra Pavla 32 v Levoči**. Na prevádzku budov boli vynaložené tieto náklady:

spotreba materiálu: - režijský materiál 2 633 EUR,

- spotreba energie: - elektrická energia 19 208 EUR,
 - vodné a stočné 2 684 EUR,
 - plyn 6 839 EUR,
 oprava a údržba: - budovy 15 347 EUR,
 - revízie a kontroly 5 581 EUR,
 odpisy majetku: - odpisy budov 49 523 EUR.

b) Dotácie na investície – kapitálový transfer

- Kapitálové výdavky a ich čerpanie

V priebehu roka 2018 nebol schválený žiadny kapitálový transfer pre SKN. V 1. polroku 2018 SKN čerpala kapitálový transfer vo výške 1 €. Na parcele KN-C č. 1194/2 v k. ú. Levoča, zapísanej v katastri nehnuteľností na LV č. 989 vo vlastníctve Slovenskej republiky a v správe Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči je umiestnená murovaná trafostanica súp. č. 2983 vo vlastníctve Východoslovenskej distribučnej, a. s., Košice. Stavba trafostanice bola realizovaná v roku 1976 a na základe Hospodárskej zmluvy č. 263/1976, uzavretej so Zväzom invalidov v SSR v Bratislave ju nadobudol ku dňu 1. 9. 1976 právny predchodca knižnice. Z dôvodu zriadenia novej kioskovej trafostanice (LV 989, parc. č. 1193 – zastavaná plocha, k. ú. Levoča), stratila trafostanica svoju pôvodnú funkciu, pričom SKN odkúpila späť tento objekt za symbolickú sumu 1 € za účelom jeho využitia na garážovanie služobných motorových vozidiel knižnice. Za účelom odkúpenia budovy bývalej trafostanice bola vytvorená v rozpočtovom informačnom systéme – Registri investícií MF SR novo začínajúca investičná akcia pod číslom 36 223 – SKN – Obstaranie stavby trafostanice. Výdavky spojené s odkúpením stavby – budovy bývalej trafostanice boli na základe usmernenia MK SR (list MK SR č. MK-956/2017-341/16776 zo dňa 7. 11. 2017) realizované z vlastných zdrojov.

Kapitálový transfer schválený v roku 2016 zo zdroja 131G (nevyčerpané prostriedky roku 2016) v prvku 08S0105 – Knižnice a knižničná činnosť, a to na investičnú akciu SKN – Rozšírenie diskového poľa (č. IA: 34 565) vo výške 17 800 EUR zo schváleného projektu z preklasifikácie bežného transferu na kapitálový transfer z roku 2016 vo výške 17 800 EUR, nebol v roku 2017 dočerpaný. Nevyčerpané prostriedky vo výške 23,20 € boli v roku 2018 poukázané na účet MK SR v rámci zúčtovania transferov za rok 2017.

Rekapitulácia (kapitálový transfer):

Zoznam investičných akcií čerpaných v roku 2018:

(v eurách)

Zaradenie investičnej akcie			Názov investičnej akcie	Limit čerpania kapitálových výdavkov			Čerpanie k 31. 12. 2018
Prvok	Číslo IA	Zdroj		Položka	Podpoložka	v EUR	
08S0105	36 223	46	Obstaranie stavby trafostanice	712	001	1	1
Spolu						1	1

4.2 Rozbor nákladov a výnosov

NÁKLADY:

(v eurách)

Účet	Skutočnosť k 31. 12. 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť k 31. 12. 2018
50 – Spotrebované nákupy	96 899	115 900	87 489	81 607
51 – Služby	135 935	147 437	118 661	117 381
52 – Osobné náklady	756 446	665 321	821 807	822 069
53 – Dane a poplatky	2 963	1 800	1 177	2 859
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	692	200	339	1 574
55 – Odpisy, rezervy a opravné položky	81 722	0	0	77 390
56 – Finančné náklady	1 467	1 600	1 408	1 481
59 – Dane z príjmov	69	0	0	4
Spolu	1 076 193	932 258	1 030 881	1 104 365

Rozpočet nákladov na rok 2018 bol schválený vo výške 932 258 EUR, z toho zo štátneho rozpočtu 899 258 EUR. V priebehu roka 2018 bol rozpočet upravený na výšku 1 030 881 EUR, z toho zo štátneho rozpočtu na výšku 940 807 EUR. Čerpanie v roku 2018 bolo vo výške 1 104 365 EUR. Rozpočet nákladov bol za rok 2018 čerpaný na 107 %. V celkových nákladoch sú zahrnuté aj odpisy, ktoré nie sú rozpočtované.

- Spotrebované nákupy

Z ročného rozpočtu spotrebovaných nákupov vo výške 87 489 EUR bolo k 31. 12. 2018 čerpané 81 607 EUR, z toho:

- spotreba materiálu 52 877 EUR:
 - spotreba PHM 3 526 EUR,
 - spotreba benzínu 9 EUR,
 - spotreba kníh 1 969 EUR,
 - spotreba novín a časopisov 717 EUR,
 - spotreba periodík 1 471 EUR,
 - spotreba čistiacich prostriedkov 1 232 EUR,
 - spotreba kancelárskeho materiálu 1 898 EUR,
 - spotreba automateriálu 342 EUR,
 - spotreba pracovných odevov a pomôcok 1 017 EUR,
 - spotreba DHM 17 417 EUR,
 - spotreba režijného materiálu 2 633 EUR,
 - spotreba výrobného materiálu 11 819 EUR,
 - spotreba knihárskeho materiálu 3 669 EUR,
 - spotreba zvukového materiálu 4 835 EUR,
 - spotreba prevádzkového materiálu 195 EUR,

- spotreba elektro materiálu 112 EUR,
 - spotreba vodoinštalačného materiálu 16 EUR.
- spotreba energie z ročného rozpočtu 32 244 EUR bola k 31. 12. 2018 čerpaná vo výške 28 730 EUR:
- elektrická energia 19 208 EUR,
 - vodné a stočné 2 683 EUR,
 - plyn 6 839 EUR.

- Služby

Z ročného rozpočtu služieb vo výške 118 661 EUR bolo k 31. 12. 2018 čerpané 117 381 EUR, z toho:

- opravy a udržiavanie 23 899 EUR (bežná údržba 15 348 EUR, revízie 5 581 EUR, oprava automobilov 2 970 EUR),
- cestovné 2 781 EUR (tuzemské 2 781 EUR),
- náklady na reprezentačné: rozpočet 2 444 EUR, k 31. 12. 2018 bolo čerpané vo výške 2 444 EUR, náklady na reprezentačné boli čerpané výhradne v súvislosti s dôležitými udalosťami a pracovnými rokovaniami. Zvýšené náklady na reprezentačné v roku 2018 boli taktiež v súvislosti s organizovaním osláv 70. výročia založenia Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči.
- ostatné služby 88 257 EUR,
 - z toho:
 - telekomunikačné služby 4 085 EUR,
 - prenájom telekomunikačnej techniky 1 968 EUR,
 - poštovné 1 826 EUR,
 - služby technika požiarnej ochrany, autorizovaného bezpečnostného technika 1 200 EUR,
 - školenia 502 EUR,
 - tlač čiernotlačových časopisov 4 532 EUR,
 - poplatky 18 186 EUR,
 - honoráre (autorské honoráre za načítanie zvukových kníh a časopisov, autorské honoráre a príspevky do časopisov) 41 926 EUR,
 - režijné náklady 9 162 EUR,
 - licencie 4 870 EUR.

- Osobné náklady

Z ročného rozpočtu osobných nákladov vo výške 821 807 EUR bolo k 31. 12. 2018 čerpané 822 069 EUR, z toho:

- mzdové náklady 556 214 EUR (v tom mzdy – 455 078 EUR, dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru – 3 200 EUR, odmeny 97 936 EUR),
- náklady na zákonné sociálne poistenie 192 900 EUR,
- ostatné sociálne poistenie 16 956 EUR,
- zákonné sociálne náklady 55 999 EUR.

- Dane a poplatky

Z ročného rozpočtu daní a poplatkov vo výške 1 177 EUR bolo k 31. 12. 2018 čerpané 2 859 EUR. Z uvedenej položky bolo čerpané na daň z nehnuteľností vo výške 1 177 EUR.

Ostatné dane a poplatky boli vo výške 1 682 EUR (za komunálny odpad).

- Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť

K 31. 12. 2018 bolo z uvedenej položky čerpané 1 574 EUR, a to na:

- predaný materiál 1 235 EUR,
- bankové poplatky, členské príspevky 339 EUR.

- Odpisy NIM a HIM, rezervy

Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku boli k 31. 12. 2018 vo výške 77 235 EUR. Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku nie sú rozpočtované. Rezervy boli k 31. 12. 2018 vo výške 155 EUR. Spolu za položku bolo čerpané k 31. 12. 2018 vo výške 77 390 EUR.

- Finančné náklady

Z ročného rozpočtu finančných nákladov vo výške 1 408 EUR bolo k 31. 12. 2018 čerpané 1 481 EUR. V tom poistenie motorových vozidiel vo výške 1 408 EUR a poplatky z účtov v štátnej pokladnici vo výške 73 EUR.

VÝNOSY:

(v eurách)

Účet	Skutočnosť k 30. 12. 2017	Schválený rozpočet 2018	Upravený rozpočet 2018	Skutočnosť k 30. 12. 2018
60 – Tržby za vlastné výrobky	44 281	33 000	90 074	56 481
64 – Ostatné výnosy	353	0	0	1 235
65 – Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	251	0	0	146
66 – Finančné výnosy	21	0	0	22
68 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov	1 021 436	899 258	940 807	1 046 632
Spolu	1 066 342	932 258	1 030 881	1 104 516

Rozpočet výnosov na rok 2018 bol schválený vo výške 932 258 EUR, z toho zo štátneho rozpočtu 899 258 EUR. V priebehu roka 2018 bol rozpočet upravený na výšku 1 030 881 EUR (z toho zo štátneho rozpočtu 940 807 EUR). Výnosy za rok 2018 boli vo výške 1 104 516 EUR, z toho zo štátneho rozpočtu bolo 1 012 037 EUR (v tom výnosy z bežných transferov ŠR vo výške 934 802 EUR a výnosy z kapitálových transferov ŠR vo výške 77 235 EUR), výnosy z bežných transferov od ostatných vo výške 5 687 EUR, výnosy z bežných transferov od Európskych spoločenstiev vo výške 28 908 EUR a výnosy z vlastnej činnosti vo výške 57 884 EUR. Rozpočet výnosov bol za rok 2018 plnený na 107 %.

Porovnanie celkových výnosov

(v eurách)

	k 31. 12. 2017	k 31. 12. 2018
Dotácia zo ŠR / výnosy z bežných transferov	898 525	934 802
Vlastné zdroje	44 906	92 479
Iné výnosy	0	0
Výnosy z kapitálových a iných transferov	122 911	77 235
Spolu	1 066 342	1 104 516

Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov

- Tržby z hlavnej činnosti

SKN dosahuje tržby len za hlavnú činnosť, vedľajšiu činnosť nerealizuje.

Výnosy celkom boli k 31. 12. 2018 vo výške 1 104 516 EUR.

Z toho:

▪ **Tržby za vlastné výrobky – 56 481 EUR**

z toho:

- predplatné za časopisy 3 798 EUR,
- predaj kalendárov 1 299 EUR,
- zhotovenie učebníc 38 081 EUR,
- zhotovenie časopisov 9 990 EUR,
- ostatné výnosy 3 313 EUR.

▪ **Tržby za tovar**

Tržby za tovar boli k 31. 12. 2018 vo výške 0 EUR.

▪ **Ostatné výnosy**

Ostatné výnosy boli k 31. 12. 2018 vo výške 1 235 EUR. Z toho tržby z predaja materiálu vo výške 1 235 EUR.

▪ **Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia**

Zúčtovanie ostatných rezerv bolo k 31. 12. 2018 vo výške 146 EUR, v tom ostatné rezervy z prevádzkovej činnosti vo výške 146 EUR.

▪ **Finančné výnosy**

- úroky 22 EUR.

▪ **Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov štátnych rozpočtových a príspevkových organizácií – 1 046 632 EUR**

- výnosy z bežných transferov zo ŠR: 930 261 EUR,
- výnosy z bežných transferov z predchádzajúceho obdobia: 4 540 EUR,

- výnosy z kapitálových transferov zo ŠR: 77 235 EUR,
- výnosy z bežných transferov od ostat.: 5 688 EUR,
- výnosy z bežných transferov ES: 28 908 EUR.

Rekapitulácia výnosov: Výnosy celkom k 31. 12. 2018 sú vo výške 1 104 516 EUR.

4.3 Hodnotenie hospodárskeho výsledku

Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči v účtovnej závierke k 31. 12. 2018 dosiahla **kladný hospodársky výsledok vo výške + 151 EUR**. Pre porovnanie, v roku 2017 dosiahla SKN záporný hospodársky výsledok vo výške – 9 851 EUR, ktorý vznikol hlavne z dôvodu zapojenia mimorozpočtových prostriedkov ako spolufinancovanie k projektom ÚPSVaR a v roku 2016 kladný hospodársky výsledok vo výške + 28 EUR.

(v eurách)

UKAZOVATEĽ	SCHVÁLENÝ ROZPOČET 2018	UPRAVENÝ ROZPOČET	SKUTOČNOSŤ k 31. 12. 2018	ROZDIEL (6-5)
5 – TRIEDA	932 258 (899 258)	1 030 881 (940 807)	1 104 365	+ 151
6 – TRIEDA	932 258 (899 258)	1 030 881 (940 807)	1 104 516	

ROZDIEL: VÝNOSY - NÁKLADY: 1 104 365 EUR – 1 104 516 EUR = + 151 EUR

4.4 Prioritné projekty a ich plnenie

a) bežné výdavky

V roku 2018 boli pre SKN schválené dva prioritné projekty z bežných výdavkov:

Prvok 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

- „70 rokov Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči“
8 000 EUR

Prvok 08T 0109 – Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva

- „Mobilná aplikácia pre zrakovo postihnutých používateľov digitálnych služieb SKN“
10 000 EUR

V priebehu roka 2018 boli čerpané finančné prostriedky zo schválených prioritných projektov na rok 2018 vo výške 18 000 EUR. Z toho 8 000 EUR na prioritný projekt v prvku 08T 0103 - Podpora kultúrnych aktivít RO a PO - „70 rokov Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči“ a 10 000 EUR v prvku 08T 0109 – Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva - „Mobilná aplikácia pre zrakovo postihnutých používateľov digitálnych služieb SKN“. Prioritné projekty boli k 31. 12. 2018 vyčerpané v plnej výške.

b) kapitálové výdavky

V roku 2018 nebol schválený žiaden kapitálový transfer pre SKN na prioritný projekt.

4.5 Rozbor výdavkov podľa prvkov ekonomickej klasifikácie a zdrojov

a) bežné výdavky

Pre SKN bol schválený program 08S 0105 - Knižnice a knižničná činnosť vo výške 932 258 EUR (z toho zo ŠR: 899 258 EUR). V priebehu roka 2018 bol rozpočet upravený na výšku 1 030 881 EUR, z toho zo ŠR vo výške 940 807 EUR. Čerpanie prvku 08S 0105 bolo k 31. 12. 2018 vo výške 364 431 EUR (z toho zo ŠR: 930 261 EUR).

Základný prvok, v ktorom organizácia realizuje svoju základnú činnosť

Program 08S0105 – Knižnice a knižničná činnosť

Zdroj 111

Názov: 08S0105 (Knižnice a knižničná činnosť)	Celkom	610	620	630	640
Schválený rozpočet	899 258	416 911	165 410	311 237	5 700
Upravený rozpočet	922 807	484 361	189 062	227 548	21 836
Skutočnosť	912 261	484 361	189 062	217 002	21 836

Zdroj 46

Názov: 08S0105 (Knižnice a knižničná činnosť)	Celkom	610	620	630	640
Schválený rozpočet	33 000	33 000	0	0	0
Upravený rozpočet	61 166	51 861	8 805	500	0
Skutočnosť	61 165	51 860	8 805	500	0

Zdroj 1AC2

Názov: 08S0105 (Knižnice a knižničná činnosť)	Celkom	610	620	630	640
Schválený rozpočet	0	0	0	0	0
Upravený rozpočet	28 908	16 769	12 012	0	127
Skutočnosť	28 908	16 769	12 012	0	127

Zdroj 131H

Názov: 08S0105 (Knižnice a knižničná činnosť)	Celkom	610	620	630	640
Schválený rozpočet	0	0	0	0	0
Upravený rozpočet	0	0	0	0	0
Skutočnosť	5 758	0	0	5 758	0

Spolu

Názov: 08S0105 (Knižnice a knižničná činnosť)	Celkom	610	620	630	640
Schválený rozpočet	932 258	449 911	165 410	311 237	5 700
Upravený rozpočet	1 012 881	552 991	209 879	228 048	21 963
Skutočnosť	1 008 092	552 990	209 879	223 260	21 963

Prvky, v ktorých sa rozpočtujú tzv. prioritné projekty
Program 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO
(70 rokov Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči)

Zdroj 111

Názov: 08T 0103 (Podpora kultúrnych aktivít RO a PO)	Celkom	610	620	630	640
Schválený rozpočet	0	0	0	0	0
Upravený rozpočet	8 000	0	0	8 000	0
Skutočnosť	8 000	0	0	8 000	0

V roku 2018 si Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči pripomenula 70. výročie svojho založenia. Pri tejto príležitosti vedenie knižnice usporiadalo dňa 11. 10. 2018 v Mestskom divadle v Levoči medzinárodné sympóziu pre súčasných i bývalých zamestnancov knižnice, predstaviteľov Ministerstva kultúry SR a mesta Levoča, zástupcov knižníc zo Slovenska i zahraničia, slovenských vzdelávacích inštitúcií pre zrakovo postihnutých a ďalšie partnerské organizácie.

Finančné prostriedky určené na tento prioritný projekt boli k 31. 12. 2018 vyčerpané v plnej výške.

Program 08T 0109 – Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva
(Mobilná aplikácia pre zrakovo postihnutých používateľov digitálnych služieb SKN)

Zdroj 111

Názov: 08T 0109 (Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva)	Celkom	610	620	630	640
Schválený rozpočet	0	0	0	0	0
Upravený rozpočet	10 000	0	0	10 000	0
Skutočnosť	10 000	0	0	10 000	0

Cieľom projektu bolo rozšírenie knižnično-informačných služieb SKN o personalizované služby, ktoré budú dostupné na mobilných telefónoch s operačným systémom Android prostredníctvom mobilnej aplikácie pre zrakovo postihnutých používateľov digitálnych služieb SKN. Realizovaním tohto zámeru sme našim používateľom výrazne zjednodušili sťahovanie zvukových kníh a časopisov z digitálnej knižnice SKN.

Finančné prostriedky určené na tento prioritný projekt boli k 31. 12. 2018 vyčerpané v plnej výške.

b) kapitálové výdavky

V roku 2018 nebol pre SKN schválený žiadny kapitálový transfer.

Prvky, v ktorých sa rozpočtujú tzv. prioritné projekty

V roku 2018 neboli pre SKN schválené žiadne prioritné projekty z kapitálových výdavkov.

Zdroj 131G

Názov: 08S 0105 (Knižnice a knižničná činnosť)	Celkom	710
Schválený rozpočet	0	0
Skutočnosť	23,20	23,20

Finančné prostriedky vo výške 23,20 EUR boli nedočerpané finančné prostriedky z projektu „SKN – Rozšírenie diskového poľa“ (č. IA: 34 565, prvok: 08S 0105), poukázané boli na účet MK SR ako vrátka nevyčerpaných prostriedkov v rámci zúčtovania finančných vzťahov za rok 2017 v roku 2018.

Zdroj 46

Názov: 08S 0105 (Knižnice a knižničná činnosť)	Celkom	710
Schválený rozpočet	0	0
Upravený rozpočet	0	0
Skutočnosť	1	1

V priebehu roka 2018 nebol schválený žiadny kapitálový transfer pre SKN. SKN v 1. polroku 2018 čerpala kapitálový transfer vo výške 1 €. Na parcele KN-C č. 1194/2 v k. ú. Levoča zapísanej v katastri nehnuteľností na LV č. 989 vo vlastníctve Slovenskej republiky a v správe Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči je umiestnená murovaná trafostanica súp. č. 2983 vo vlastníctve Východoslovenskej distribučnej, a. s., Košice. Stavba trafostanice bola realizovaná v roku 1976 a na základe Hospodárskej zmluvy č. 263/1976, uzavretej so Zväzom invalidov v SSR v Bratislave ju nadobudol ku dňu 1. 9. 1976 právny predchodca knižnice. Z dôvodu zriadenia novej kioskovej trafostanice (LV 989, parc. č. 1193 – zastavaná plocha, k. ú. Levoča), stratila trafostanica svoju pôvodnú funkciu, pričom SKN odkúpila späť tento objekt za symbolickú sumu 1 € za účelom jeho využitia na garážovanie služobných motorových vozidiel knižnice. Za účelom odkúpenia budovy bývalej trafostanice bola vytvorená v rozpočtovom informačnom systéme – Registri investícií MF SR novo začínajúca investičná akcia pod číslom 36 223 – SKN – Obstaranie stavby trafostanice. Výdavky spojené s odkúpením stavby – budovy bývalej trafostanice boli na základe usmernenia MK SR (list MK SR č. MK-956/2017-341/16776 zo dňa 7. 11. 2017) realizované z vlastných zdrojov.

4.6 Vyhodnotenie použitia mimorozpočtových prostriedkov

a) bežné výdavky

V priebehu roka 2018 neboli použité mimorozpočtové prostriedky z bežných výdavkov.

b) kapitálové výdavky

V priebehu roka 2018 neboli použité mimorozpočtové prostriedky z kapitálových výdavkov.

5 Prostriedky Európskej únie a na spolufinancovanie

Názov projektu	Získaná suma (v EUR)	Prostriedky EU/ŠR (v EUR)	Forma vynaloženia	Použité prostriedky (v EUR)
Podpora zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím (§ 59 Príspevok na činnosť pracovného asistenta)	6 853	5 327 / 1 526	mzdy/odvody	6 853
Podpora zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím (§ 60 Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov CHD alebo CHP)	27 743	23 581 / 4 162	mzdy/odvody	27 743
Spolu	34 596	28 908*/ 5 688**	mzdy/odvody	34 596

* prostriedky vo výške 28 908 EUR boli použité zo zdroja 1AC2 (Európsky sociálny fond – prostriedky EÚ), poskytnuté boli ÚPSVaR na základe zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

** prostriedky vo výške 5 688 EUR boli použité zo zdroja 46 (Iné zdroje), poskytnuté boli ÚPSVaR na základe zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

6 Podnikateľská činnosť

Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči nevykonáva podnikateľskú činnosť a hospodársky výsledok má vyčíslený len za hlavnú činnosť.

7 Zhodnotenie majetkovej pozície organizácie

Majetok a záväzky

Ako dlhodobý nehmotný majetok sa účtujú aktivované náklady na vývoj, softvér, ocenené autorské práva, projekty, technické zhodnotenie, ak nie je súčasťou ocenenia dlhodobého nehmotného majetku, ktorých vstupná cena je vyššia ako 2 400 EUR pre nehmotný majetok a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok. Počiatočný stav dlhodobého nehmotného majetku k 1. 1. 2018 bol vo výške 14 572 EUR. V priebehu roka 2018 neboli zaznamenané ani prírastky, ani úbytky. Dlhodobý nehmotný majetok je evidovaný v počítači na inventárnych kartách a inventárnych knihách.

Ako dlhodobý hmotný majetok sa účtujú pozemky, stavby, byty a nebytové priestory, umelecké diela, zbierky, predmety z drahých kovov, samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie, ktorých vstupná cena je vyššia ako 1 700 EUR s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok. Počiatočný stav dlhodobého hmotného majetku k 1. 1. 2018 bol 2 629 361 EUR. V roku 2018 bol obstaraný dlhodobý hmotný majetok vo výške 1 EUR za odkúpenie budovy trafostanice. Vyradený bol dlhodobý hmotný majetok vo výške 14 674 EUR. Skutočný stav dlhodobého hmotného majetku bol k 31. 12. 2018 vo výške 2 614 688 EUR. Tento majetok je evidovaný v počítači na inventárnych kartách a inventárnych knihách.

Drobný hmotný a nehmotný majetok je evidovaný v počítači na inventárnych kartách a inventárnych knihách. Drobný majetok s dobou použiteľnosti kratšou ako jeden rok alebo s obstarávacou cenou u hmotného majetku od 1 EUR do 1 700 EUR a u nehmotného majetku od 1 EUR do 2 400 EUR sa vedie na osobných kartách zamestnancov.

Počiatočný stav DHM bol k 1. 1. 2018 vo výške 268 486 EUR. V roku 2018 bol zakúpený DHM v celkovej výške 14 897 EUR. V roku 2018 bol vyradený DHM vo výške 3 814 EUR. Konečný stav DHM bol k 31. 12. 2018 vo výške 279 569 EUR.

Počiatočný stav DNM bol k 1. 1. 2018 vo výške 15 872 EUR. V roku 2018 bol zakúpený DNM vo výške 2 190 EUR a vyradený bol DNM vo výške 1 330 EUR. Konečný stav DNM k 31. 12. 2018 bol vo výške 16 732 EUR.

Drobný hmotný a nehmotný majetok je evidovaný na podsúvahových účtoch 771 a 790 a v operatívnej evidencii na inventárnych kartách.

Majetkové usporiadanie nehnuteľností:

SKN spravuje k 31. 12. 2018 tieto nehnuteľnosti:

1. Budova na Námestí Majstra Pavla 32, zapísaná na liste vlastníctva č. 989, katastrálne územie Levoča, č. parcely 855, výmere 429 m².
2. Budova na Štúrovej ulici 36, so zastavanou plochou (dvorom) a garážou s trafostanicou, zapísaných na liste vlastníctva č. 989, katastrálne územie Levoča, č. parcel 1192, 1193, 1194/1 a 1194/2 o výmere 599 m², 748 m², 33 m² a 30 m².

Nehnuteľnosti sú zaevidované a majetkovo vysporiadané.

Rekapitulácia majetku k 31. 12. 2018

Účet	Názov účtu	Skutočný stav (v EUR)
021	Budovy a stavby	517 002
022	Stroje, prístroje	1 502 626
023	Dopravné prostriedky	83 738
029	Ostatný dlhodobý hmotný majetok	503 325
031	Pozemky	7 996
771 -790	Drobný nehmotný majetok	16 732
771 -790	Drobný hmotný majetok	279 569
	Spolu	2 910 988

Pohľadávky a záväzky

Pohľadávky v eurách		
	Hodnota k 31. 12. bežného účtovného obdobia	Hodnota k 31. 12. bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Pohľadávky podľa doby splatnosti	1 396	160
Pohľadávky v lehote splatnosti	1 396	160
Pohľadávky po lehote splatnosti		
Spolu (súčet riadkov súvahy 048 a 060)	1 396	160
Pohľadávky podľa zostatkovej doby splatnosti	1 396	160
Pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka	1 396	160
Pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti od 1 roka do 5 rokov		
Pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako 5 rokov		
Spolu (súčet riadkov súvahy 048 a 060)	1 396	160
Záväzky v eurách		
	Výška k 31. 12. bežného účtovného obdobia	Výška k 31. 12. bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Záväzky podľa doby splatnosti	129 443	97 657
Záväzky v lehote splatnosti	129 443	97 657
Záväzky po lehote splatnosti		
Spolu (súčet riadkov súvahy 140 a 151)	129 443	97 657
Záväzky podľa zostatkovej doby splatnosti	129 443	97 657
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti do jedného roka	129 443	97 657
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti od jedného roka do päť rokov		
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako päť rokov		
Spolu (súčet riadkov súvahy 140 a 151)	129 443	97 657

Stav a vývoj pohľadávok celkom

K 31. 12. 2018 boli evidované pohľadávky vo výške 1 396 EUR, ide o účet 311 – Odberatelia.

Stav a vývoj záväzkov celkom

Záväzky evidované k 31. 12. 2018 sumou 129 443 EUR pozostávajú zo záväzkov voči dodávateľom, zamestnancom SKN, inštitúciám sociálneho zabezpečenia a zdravotným poisťovniam, daňovému úradu a iné záväzky:

321 – Dodávatelia	2 098 EUR
331 – Zamestnanci	52 625 EUR
333 – Záväzky voči zamestnancom	0 EUR
336 – Zúčtovanie s orgánmi sociálneho poistenia a zdravotného poistenia	43 902 EUR
342 – Ostatné priame dane	13 161 EUR
345 – Ostatné dane a poplatky	29 EUR
372 – Transfery a ostatné zúčtovanie...	1 705 EUR
379 – Iné záväzky	13 457 EUR
472 – Záväzky zo sociálneho fondu	2 466 EUR

- a) záväzky voči dodávateľom v sume 2 098 EUR vznikli z došlých dodávateľských faktúr ku koncu sledovaného obdobia, úhrada ktorých z časových dôvodov nemohla byť realizovaná,
- b) záväzky voči zamestnancom, inštitúciám sociálneho zabezpečenia a zdravotným poisťovniam, daňovému úradu a iné záväzky súvisiace s vyplatením mzdových prostriedkov za mesiac december 2018 vo výplatnom termíne január 2019.

Dodržiavanie platobnej disciplíny

SKN venuje náležitú pozornosť dodržiavaniu platobnej disciplíny za realizované dodávky a dohodnuté obchodné záväzky, sledovaním a dodržiavaním doby splatnosti a taktiež všetkých úloh spojených s tvorbou rozpočtu a dodržiavaním rozpočtovej a finančnej disciplíny.

Agregované údaje o iných aktívach a pasívach

V roku 2018 SKN nebola v žiadnom súdnom spore. Predošlé súdne spory boli ukončené v predchádzajúcich obdobiach.

8 Zhodnotenie zamestnanosti

POČET ZAMESTNANCOV

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky rozpisom záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2018 stanovilo pre Slovenskú knižnicu pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči orientačný ukazovateľ – priemerný prepočítaný evidenčný počet zamestnancov v počte 48,0.

K 31. 12. 2018 bol **priemerný prepočítaný evidenčný počet zamestnancov 47,1**.

K 31. 12. 2018 bol **evidenčný počet zamestnancov vo fyzických osobách 47**, z toho 31 žien, čo predstavuje 66 %-ný podiel.

FLUKTUÁCIA ZAMESTNANCOV

Fluktuácia zamestnancov v priebehu roka 2018 bola nasledovná:

- počet prijatých zamestnancov 1
- počet skončených pracovných pomerov 2

ŠTRUKTÚRA ZAMESTNANCOV K 31. 12. 2018

	Počet
vedúci zamestnanci	7
odborní zamestnanci knižníc	28
administratívni zamestnanci	4
ostatní (robotníci, prev. zamestnanci)	8
Spolu	47

V SKN je zavedený dvojstupňový systém riadenia. Základným organizačným stupňom riadenia a rozhodovania, nositeľom úloh organizácie je oddelenie.

V súlade s organizačnou štruktúrou mala SKN 7 riadiacich zamestnancov, z toho:

- 1 zamestnanec vo funkcii riaditeľ,
- 6 zamestnancov vo funkcii vedúcich oddelení.

Podiel žien vo vedúcich funkciách: 42,9 %.

KVALIFIKAČNÁ ŠTRUKTÚRA ZAMESTNANCOV K 31. 12. 2018

VŠ 2. stupňa	VŠ 1. stupňa	ÚSO	SO	Z
21	1	21	3	1

Zamestnanci s vysokoškolským vzdelaním 1. a 2. stupňa tvorili 46,8 % z celkového počtu zamestnancov.

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA ZAMESTNANCOV K 31. 12. 2018

Do 25 r.	26 – 30 r.	31 – 35 r.	36 – 40 r.	41 – 45 r.	46 – 50 r.	51 – 55 r.	56 – 60 r.	Nad 60 r.
1	0	3	5	6	8	5	9	10

Priemerný vek zamestnancov bol 50,2 roka.

ZAMESTNÁVANIE OBČANOV SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

SKN zamestnávala 8 zamestnancov so zdravotným postihnutím.

Podľa § 55 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov má SKN priznané postavenie chránenej dielne, v ktorej zamestnáva všetkých 8 občanov so zdravotným postihnutím. Jednou z foriem finančných podpôr, ktoré prispievajú k zamestnávaniu týchto občanov je príspevok na činnosť pracovného asistenta. Jeden pracovný asistent pomáha 3 nevidiacim zamestnancom prekonávať bariéry pri vykonávaní zamestnania a osobných potrieb počas pracovného času.

DOHODY O PRÁČACH VYKONÁVANÝCH MIMO PRACOVNÉHO POMERU

V hodnotenom období bola uzatvorená 1 dohoda o pracovnej činnosti.

ODMEŇOVANIE ZAMESTNANCOV

Odmeňovanie zamestnancov upravuje zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa základnej stupnice platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme bolo k 31. 12. 2018 odmeňovaných 14 zamestnancov, podľa osobitnej stupnice platových taríf vybraných skupín zamestnancov bolo odmeňovaných 33 zamestnancov.

Na diferencované odmeňovanie zamestnancov mali vplyv najmä príplatky (za riadenie, osobný príplatok), nadčasy a odmeny.

Na základe kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa pre zamestnávateľov, ktorí pri odmeňovaní postupujú podľa zákona o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme na rok 2018 došlo od 1. januára 2018 k valorizácii platových taríf zamestnancov o 4,8 %.

Na základe rozpisového listu MK SR č. MK-2091/2018-341/1389 zo dňa 24. 1. 2018 boli pre Slovenskú knižnicu pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči rozpísané záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2018 vo výške 899 258 EUR, z toho mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania vo výške 416 911 EUR. Rozpočtovým opatrením č. 2 bol upravený rozpočet bežných výdavkov na rok 2018 o sumu 23 549 EUR na celkovú výšku 922 807 EUR, v tom kategória 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania o 17 450 EUR na celkovú výšku 434 361 EUR. V kategórii 620 – Poistné a príspevok do poisťovní o sumu 6 099 EUR. Týmto rozpočtovým opatrením bolo zabezpečené zvýšenie platov zamestnancov v súlade s nariadením vlády SR č. 359/2017 Z. z., ktorým sa upravujú platové tarify na rok 2018 o 4,8 %. Rozpočtovým opatrením č. 3 boli upravené záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2018 o – 50 000 EUR z kategórie 630 – Tovary a služby do kategórie 610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania o + 50 000 EUR. V roku 2018 bol rozpočet upravený na celkovú výšku 552 991 EUR (z toho zo ŠR: 484 361 EUR). Rozpočet v kategórii 610 bol čerpaný k 31. 12. 2018 vo výške 552 991 EUR (z toho zo ŠR: 484 361 EUR), čo predstavuje čerpanie na 100 % (zo štátneho rozpočtu na 100 %).

PRIEMERNÝ MESAČNÝ PLAT ZAMESTNANCOV

Rok	Suma v eurách
2016	848,00
2017	934,00
2018	980,00

Priemerný mesačný plat za rok 2018 bol vo výške 980 EUR. Oproti roku 2017 je to nárast o 46 EUR.

AKTIVITY NA ROZVOJ ĽUDSKÝCH ZDROJOV

Obsah vzdelávania bol v roku 2018 zameraný na skvalitňovanie a pripravenosť zamestnancov vykonávajúcich prácu vo verejnom záujme na plnenie úloh vyplývajúcich z opisov ich pracovných činností. Zvýšenú pozornosť sme venovali podpore odborných a osobnostných kompetencií zamestnancov prostredníctvom účasti na seminároch, školeniach či iných vzdelávacích aktivitách.

Prehľad vzdelávacích aktivít:

- Seminár Softip Ročná mzdová závierka 2017, 16. 1. 2018, Magistrát mesta Košice,
- workshop ku GDPR, 28. 3. 2018, Vzdelávacie centrum Múzea SNP, Banská Bystrica,
- seminár o ochrane osobných údajov podľa nariadenia EÚ – GDPR a podľa nového zákona o ochrane osobných údajov v praxi, so zameraním na knižnice, 9. 4. 2018, Slovenská národná knižnica, Martin,
- metodický seminár Katalogizačné pravidlá RDA, 10. 4. 2018, Slovenská národná knižnica, Martin,
- konferencia Soitron TechDay, 12. - 13. 4. 2018, Falkensteiner, Bratislava,
- Komunitná knižnica – celoslovenský odborný seminár s medzinárodnou odbornou účasťou, 5. – 7. 6. 2018, Domaša,
- seminár Zákazka s nízkou hodnotou podľa § 117 ZVO a elektronické verejné obstarávanie povinné od 18. 10. 2018 – Zčať treba už dnes, 11. 9. 2018, Poprad,
- pracovné stretnutie – štatistické údaje zo systému Virtua, 5. 9. 2018, Slovenská národná knižnica, Martin,
- pracovné stretnutie ku sprístupneniu zdigitalizovaných dokumentov SNK pre používateľov SKN, 5. 9. 2018, Slovenská národná knižnica, Martin,
- školenie informatikov, 26. 9. 2018, Národné osvetové centrum, Bratislava,
- školenie Softip, 27. 9. 2018, Ministerstvo kultúry SR, Bratislava,
- celoslovenská konferencia Knižnice 2018; Kultúrne dedičstvo pre všetkých!, 2. – 3. 10. 2018, Slovenská akadémia vied, Bratislava,
- odborný interaktívny vzdelávací seminár Otvorené – ústretové – prístupné (kultúrne inštitúcie na ceste k debarierizácii), 3. 10. 2018, Národné osvetové centrum, Bratislava,
- konferencia RoboBraille, 23. – 24. 10. 2019, Hotel Saffron, Bratislava,
- konferencia Braillovo písmo – jeho význam v 21. storočí a jeho budúcnosť, Hotel Saffron, Bratislava,
- medzinárodný knižný veľtrh Bibliotéka 2018, 8. – 9. 11. 2018, Incheba, Bratislava,
- konferencia ku Dňu nevidiacich, 13. 11. 2018, Knižnica P. O. Hviezdoslava, Prešov,
- konferencia Bibliosféry 2018, 19. – 21. 11. 2018, Hotel Družba, Jasná,
- krajská konferencia Spolku slovenských knihovníkov a knižníc, 4. 12. 2018, Knižnica P. O. Hviezdoslava, Prešov.

Prednášková činnosť:

- Prezentácia činnosti a služieb Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči v rámci sprievodného podujatia k výstave Dotyk s dielom Majstra Pavla, SNM-Historické múzeum, Bratislavský hrad, 22. – 23. 1. 2018:

- Ing. František Hasaj, Ing. Milan Heimschild, Ing. Ján Meluch, Mgr. Alena Repaská,*
- Podtatranská knižnica v Poprade (18. 1. 2018), Miestna knižnica Petržalka v Bratislave (5. 2. 2018), Rehabilitačné stredisko pre zrakovo postihnutých v Levoči (13. 6. 2018):
Mgr. Norbert Végh: Predvádzanie digitálnej knižnice SKN a digitálnej fonotéky pre nevidiacich,
 - Komunitná knižnica – celoslovenský odborný seminár s medzinárodnou odbornou účasťou, 5. – 7. 6. 2018, Domaša:
Ing. František Hasaj: Keď slová pôsobia a tešia – siedmy rok s Literárnym klubom v SKN,
 - konferencia Braillovo písmo – jeho význam v 21. storočí a jeho budúcnosť, 24. – 25. 10. 2018, Hotel Saffron, Bratislava:
Ing. František Hasaj: Svet na dotyk,
 - konferencia ku Dňu nevidiacich, 13. 11. 2018, Knižnica P. O. Hviezdoslava, Prešov:
Ing. František Hasaj: SKN v Levoči – špeciálne knižnično-informačné služby.

Kolektívne členstvo v profesijných združeníach:

- Slovenská asociácia knižníc,
- Spolok slovenských knihovníkov a knižníc,
- Slovenská národná skupina Medzinárodného združenia hudobných knižníc, archívov a dokumentačných stredísk (IAML).

Individuálne členstvo v odborných komisiách a profesijných združeníach:

- Ing. František Hasaj – člen Ústrednej knižničnej rady, poradného orgánu ministra kultúry Slovenskej republiky,
- Mgr. Alena Repaská – členka odbornej komisie Fondu na podporu umenia pre podprogram 5.1 Knižnice, členka celoslovenského výboru Spolku slovenských knihovníkov a knižníc, členka komisie na tvorbu zbierok Múzea špeciálneho školstva v Levoči,
- Mgr. Gabriela Rerková - členka výboru Regionálnej organizácie Slovenského syndikátu novinárov v Košiciach,
- Mgr. Norbert Végh – člen výboru krajskej pobočky Spolku slovenských knihovníkov a knižníc Prešovského kraja,
- Ing. Milan Heimschild – člen rezortnej komisie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky na hodnotenie pracovných činností pri výkone práce vo verejnom záujme v rezorte kultúry.

VÝSTAVNÁ ČINNOSŤ

Izba Mateja Hrebendu. Stála expozícia exponátov týkajúcich sa života a práce Mateja Hrebendu, Námestie Majstra Pavla 32 v Levoči. Vybrané exponáty sa dajú vyhmatať, texty k výstave sú prístupné návštevníkom vo zväčšenom type písma, v Braillovom písme a vo zvukovom zázname.

Slovensko a UNESCO. Hmatová výstava s ukázkami postupu výroby rovnomennej knihy pre nevidiacich v kombinácii Braillovo písmo – zväčšený typ písma – reliéfná grafika. Inštalovaná v zasadaacej miestnosti SKN, Štúrova 36 v Levoči.

Videnie nevidenia – i videnia. Hmatová výstava kresleného humoru o ľuďoch, ktorým zrak úplne alebo čiastočne chýba, ale aj o zraku ako takom od autorov z rôznych kútov sveta, doplnená o reliéfnu grafiku. Zámerom výstavy je humornou, nenásilnou formou upozorniť ľudí na to, akú dôležitú úlohu plní v ľudskom živote zrak a aké prekážky musia prekonávať tí, ktorým tento vnem chýba. Inštalovaná na chodbe prízemí SKN, Štúrova 36 v Levoči.

Majster Pavol z Levoče. Ruky a zlato v službe ducha. Výstava inštalovaná v priestoroch SNM-Historického múzea na Bratislavskom hrade od 6. decembra 2017 do 18. marca 2018 pri príležitosti 500. výročia ukončenia prác na hlavnom oltári v Chráme sv. Jakuba v Levoči. Výstava bola obohatená o haptickú a interaktívnu zónu. V tejto časti sa zrakovo postihnutí návštevníci mohli zoznámiť s dielom Majstra Pavla z Levoče prostredníctvom publikácie *Majster Pavol z Levoče*, ktorú vydala Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči v roku 2017. Návštevníkom boli okrem

samotnej knihy sprístupnené aj matrice, z ktorých sa vyrábali reliéfne obrázky, odliatky sôch a tiež vyrezaná drevená silueta levočského oltára.

Majster Pavol z Levoče. Hmatová výstava s ukážkami postupu výroby rovnomennej knihy pre nevidiacich v kombinácii Braillovo písmo – zväčšený typ písma – farebná fotografia – reliéfna grafika. Prostredníctvom QR kódov si návštevníci môžu vypočítať texty popisujúce reliéfne obrázky. Inštalovaná na chodbe 1. poschodia SKN, Štúrova 36 v Levoči.

SVET NA DOTYK/70 ROKOV S VAMI

SKN začala písať svoju históriu 28. novembra 1946, keď sa datuje vznik tlačiarne pre nevidiacich v Levoči pod názvom Slovenská slepecká tlač. Jej pravidelná prevádzka sa však začala o dva roky neskôr, 1. októbra 1948. **70 rokov svojej existencie** sme si pripomenuli celoslovenským sympóziom dňa **11. októbra 2018 v Mestskom divadle v Levoči** za účasti ministerky kultúry Slovenskej republiky Ľubice Laššákovej, súčasných i bývalých zamestnancov knižnice, predstaviteľov štátnej a verejnej správy, zástupcov knižníc zo Slovenska i zahraničia, slovenských vzdelávacích inštitúcií pre zrakovo postihnutých a ďalších partnerských organizácií. Pri tejto príležitosti SKN vydala novú propagačnú brožúru, braillovskú abecedu a firemný stolový kalendár na rok 2019. Súčasťou programu osláv bolo aj uvedenie **dokumentárneho filmu Svet na dotyk** v réžii Martina Dzurňáka, ktorý autenticky a čo najucelenejšie približuje činnosť a aktivity našej knižnice smerom ku koncovým používateľom – zrakovo postihnutým čitateľom. V roku 2019 plánujeme do filmu doplniť slovné vyjadrenie obrazovej zložky, tzv. audiokomentár a ponúknuť ho do programového vysielania Rozhlasu a televízie Slovenska. Jubileum sme spropagovali aj vo verejnoprávnych i komerčných médiách.

ANALYTICKÉ MATERIÁLY A SMERNICE

- Správa o činnosti a hospodárení za rok 2017,
- Správa o činnosti a hospodárení za 1. polrok 2018,
- Plán činnosti na rok 2019 (ako súčasť kontraktu medzi MK SR a SKN na rok 2019),
- Ročný výkaz o knižnici za rok 2017,
- Ročný výkaz o neperiodických publikáciách za rok 2017,
- Bezpečnostný projekt na ochranu osobných údajov – aktualizácia projektu v súlade so zákonom č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Na základe vyžiadania Ministerstva kultúry Slovenskej republiky boli spracované tieto správy:

- Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020 – odpočet plnenia za roky 2016 – 2017,
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020 – odpočet plnenia za roky 2016 – 2017,
- Stratégia prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v SR na roky 2016 – 2020 – odpočet plnenia za roky 2016 a 2017,
- Akčný plán pre potraviny a výživu na roky 2017 – 2025 – odpočet plnenia za rok 2017,
- XIII. zasadnutie Zmiešanej slovensko-maďarskej komisie pre záležitosti menšín – zaslanie podkladov,
- Akčný plán predchádzania a eliminácie rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie na roky 2016 – 2018 – odpočet plnenia za roky 2016 – 2018,
- Národná protidrogová stratégia Slovenskej republiky na roky 2017 – 2020 – odpočet plnenia za rok 2017.

VYRAĎOVANIE REGISTRATÚRNYCH ZÁZNAMOV

V priebehu roka 2018 sa v registratúrnom stredisku SKN uskutočnilo vyradovanie registratúrnych záznamov, ktoré nie sú potrebné na ďalšiu činnosť organizácie a ktorým uplynula lehota uloženia. Podľa zákona č. 395/2002 Z. u. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov boli vyradené:

- záznamy so znakom hodnoty „A“ v počte 22 položiek z rokov 1989 – 2012 (v dĺžke 3,25 bm) a odovzdané do trvalej archívnej starostlivosti Štátneho archívu v Prešove, špecializované pracovisko Spišský archív v Levoči,
- záznamy bez znaku hodnoty „A“ v počte 54 položiek z rokov 1978 – 2015 (v dĺžke 20,10 bm) a určené na zničenie.

Vyradovacie konanie registratúrnych záznamov pochádzajúcich z činnosti organizácie v zmysle platnej legislatívy SKN vykonáva raz za päť rokov.

BEZPEČNOSŤ A OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÁCI A POŽIARNA OCHRANA

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci:

Stav na úseku pracovnej úrazovosti, havárií a porúch technických zariadení a chorôb z povolania:

- stav a vývoj pracovnej úrazovosti: nebol zaznamenaný žiaden pracovný úraz,
- prevádzkové nehody, havárie: neboli žiadne,
- choroby z povolania: neboli žiadne.

Stav a úroveň pracovného prostredia a pracovných podmienok: v SKN nie sú vyhlásené žiadne rizikové práce a pracoviská, pracovné podmienky žien boli v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ich pracovné podmienky.

Osobné ochranné pracovné prostriedky: boli poskytované zamestnancom podľa zoznamu osobných ochranných pracovných prostriedkov, ktorý je spracovaný v súlade s hodnotením nebezpečenstiev a ohrození vyplývajúcich z pracovného procesu a pracovného prostredia.

Systém riadenia, kontroly, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a vzdelávania:

- v priebehu roka bola vykonávaná kontrola pracovísk zo strany vedúcich zamestnancov a autorizovaného bezpečnostného technika,
- zo strany štátneho odborného dozoru nebola vykonaná kontrola,
- bezpečnostno-technický stav objektov a stav technických zariadení bol vyhovujúci.

Vyhodnotenie politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci:

- zásadné zámery, ciele a zásady politiky BOZP boli plnené a realizované.

Ochrana pred požiarmi:

V roku 2018 nebol zaznamenaný žiadny požiar. Ochrana pred požiarmi bola zabezpečovaná riaditeľom a technikom požiarnej ochrany podľa príslušných predpisov o ochrane pred požiarmi. Dokumentácia ochrany pred požiarmi bola vypracovaná v súlade s príslušnými predpismi o ochrane pred požiarmi. Dokumentácia je umiestnená na prístupnom mieste a na jednotlivých pracoviskách na viditeľnom a prístupnom mieste.

Školenie zamestnancov o ochrane pred požiarmi a odborná príprava požiarnych hliadok boli vykonané technikom požiarnej ochrany v súlade s príslušnými predpismi v určených lehotách.

Kontroly požiaro-technických zariadení boli vykonané osobou s odbornou spôsobilosťou a oprávnením, o čom sú vedené záznamy. Hasiace prístroje sú umiestnené v objekte na stanovištiach hasiacich prístrojov. Preventívne protipožiarne prehliadky boli vykonávané v určených lehotách technikom požiarnej ochrany so záznamom v požiarnej knihe.

9 Hlavné skupiny používateľov výstupov organizácie

Hlavné skupiny používateľov výstupov SKN predstavujú **osoby so zrakovým a iným zdravotným postihnutím**, ktoré sú v dôsledku svojho zdravotného postihnutia nevidiace alebo majú poruchu zrakového alebo iného vnímania textu, ktorá im neumožňuje čítať alebo inak vnímať text v rovnakej miere ako osobe bez takéhoto postihnutia. Sú to aj osoby s fyzickým postihnutím, ktoré im neumožňuje manipulovať text v tlačenej forme tak, aby mohli zamerať svoj zrak na text v rozsahu, ktorý je bežne potrebný na čítanie.

Knižnica poskytuje základné a špeciálne knižnično-informačné služby z vlastných knižničných fondov všetkým vekovým skupinám podľa ich potrieb. Knižnično-informačné služby knižnice využívajú registrovaní používatelia osobne na pracoviskách, prostredníctvom zásielkovej služby, pravidelnej donáškovej služby alebo cez webovú stránku knižnice. Všetky knižnično-informačné služby sú používateľom poskytované bezplatne.

Služby knižnice v hodnotenom období využilo 1 119 aktívnych používateľov, z toho 361 využivalo aj služby digitálnej knižnice SKN.

Rozdelenie používateľov podľa jednotlivých kategórií:

- **bežný čitateľ** 963
- **deti a mládež** 100
- **organizácia** 34
- **zamestnanec knižnice** 22

Verejné knižnice, v ktorých sú zriadené pracoviská poskytujúce služby pre zdravotne postihnutých používateľov, registrovali **takmer 800 používateľov**. Tieto pracoviská pravidelne zásobujeme cirkulačnými súbormi zvukových dokumentov.

Pozitívne zviditeľňovať knižnicu ako kultúrnu a vzdelávaciu inštitúciu nielen medzi čitateľmi, ale aj širokou verejnosťou sa snažíme aj organizovaním rozličných kultúrno-vzdelávacích podujatí, exkurzií, či prezentáciou našich služieb na rozličných odborných fórach.

SKN má v rámci Slovenska výhradné postavenie na vydávanie časopisov **pre osoby so zrakovým postihnutím**. Napriek tomu, že od roku 2011 bol v zriaďovacej listine SKN okruh používateľov rozšírený aj o iné zdravotné postihnutia, časopisy čítajú výlučne nevidiaci a slabozrakí. SKN v súčasnosti vydáva 17 časopisov s rôznym obsahovým zameraním a periodicitou. Časopisy sú obsahovo vyprofilované a okrem spravodajských a publicistických materiálov obsahujú aj krížovky, kvízy, básne, oznamy, inzeráty a knižné novinky. Na obsahovej tvorbe periodík sa podieľajú okrem redaktorov aj mnohí dopisovatelia z celého Slovenska.

Od roku 2002 redakcia rozšírila ponuku aj o časopisy určené vidiacej verejnosti. Prvým bol týždenník Život, v súčasnosti ponúka aj časopisy Slovenka, Zdravie a Diabetik. Časopisy vychádzajú vo zvukovom zázname na CD nosičoch, mesačne, resp. dvojmesačne, ide o výber článkov, nie kompletne vydania.

V roku 2018 si **časopisy objednalo 573 predplatiteľov**, čo je o 18 viac oproti predchádzajúcemu roku. Abonentov máme **z celého Slovenska, Českej republiky a Srbska**. K nárastu počtu predplatiteľov pomohla osobná agitácia redaktorov na hodnotiacich členských schôdzach ÚNSS po celom Slovensku. Je to však každoročne sa opakujúca realita v zmysle, že osobné presvedčanie prináša efekt len na príslušný rok. Väčšina, stáli, dlhoroční čitatelia sú vernými abonentmi, ale v starobe už nemajú taký záujem o dianie ako pred rokmi. K znižovaniu čitateľskej základne dochádza aj prirodzeným úbytkom týchto ľudí. Mladí sa o slepecké dianie zaujímajú minimálne, čo potvrdzujú aj základné organizácie ÚNSS. O záujem mladých čitateľov sa už pár rokov uchádzame propagáciou slepeckej tlače na sociálnej sieti Facebook, kde máme 288 fanúšikov. Napriek všetkým problémom súvisiacim s poklesom záujmu o slepecké hnutie i slepeckú tlač treba povedať, že pre mnohých

nevidiacich a slabozrakých ľudí predstavujú neodmysliteľnú súčasť ich života. Sú určené výlučne pre nich a dozvedia sa z nich informácie, ktoré nikde inde nenájdu.

Významnou skupinou používateľov výstupov SKN sú organizácie reprezentujúce osoby so zdravotným postihnutím, predovšetkým **Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, výchovno-vzdelávacie, kultúrne a ďalšie inštitúcie** (školy, múzeá, galérie, štátne úrady, organizácie verejnej správy a samosprávy atď.) **vyvíjajúce aktivity v prospech zdravotne postihnutých** prostredníctvom služieb a produktov SKN.

10 Zhodnotenie výsledkov kontrol vykonaných kontrolnými orgánmi

V roku 2018 sa v SKN neuskutočnila žiadna **vonkajšia ani vnútorná kontrola**.

11 Záver

Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči sa počas svojej 70-ročnej histórie systematickými, pragmatickými a progresívnymi krokmi vyprofilovala na inštitúciu schopnú kooperovať a konkurovať podobným inštitúciám na medzinárodnej úrovni.

V hodnotenom období sme osobitnú pozornosť venovali metodickému poradenstvu pre externé prostredie, predovšetkým organizácie štátneho a verejného sektora, pri príprave materiálov, ktoré budú korešpondovať s pravidlami prístupnosti pre osoby so zrakovým postihnutím (napr. sprístupňovanie hmatových výstav s braillovskými popiskami a audiokomentárom, výroba orientačných plánov, pôdorysov verejných budov, označovanie historických pamiatok či prostriedkov verejnej dopravy).

Dňa 25. mája 2018 nadobudli účinnosť nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane o ochrane údajov) a zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov. V tejto súvislosti knižnica prijala primerané technické a organizačné opatrenia za účelom ochrany osobných údajov, ktoré spracováva.

V problematike vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím nedošlo v roku 2018 k posunu vo veci zriadenia slovenskej národnej autority Braillovo písma a vytvorenia štandardizovaného slovenského Braillovo písma. Ide o jedno zo záverečných odporúčaní Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím k východiskovej správe Slovenskej republiky k implementácii tohto dohovoru. SKN je však pripravená na tomto poli aktívne participovať.

V nasledujúcom období nás čakajú ďalšie výzvy.

Nový život, najstarší kmeňový časopis pre nevidiacich a slabozrakých, oslávi v roku 2019 sedemdesiat rokov vydávania. Pri tejto príležitosti redakcia plánuje retrovydanie januárového čísla Nového života, zalistuje tiež v jeho archíve a zverejní príspevky zo starých vydaní časopisu. Keďže Nový život sprevádza mnohých čitateľov celým ich životom, očakávame, že aj dopisovatelia prispejú svojimi vyznaniami.

Na tlač Braillovo písma v súčasnosti využívame tlačiarenský stroj nórskej výroby, ktorý prešiel viacerými generálnymi opravami a je značne opotrebovaný. Predpokladanou najväčšou investičnou akciou v roku 2019 bude obstaranie novej tlačiarne Braillovo písma vo výške cca 96 tisíc eur, ktorá bude plne kompatibilná a zaručí vysokú kvalitu a spoľahlivosť braillovskej tlače.

Sústredíme sa taktiež na prezentáciu novej služby – mobilnej aplikácie pre zrakovo postihnutých SKN – CORVUS v rámci celého Slovenska, ktorú môžu používatelia plne využívať od 1. januára 2019. Mobilná aplikácia funguje v operačnom systéme Android.

V roku 2019 budeme hosťiteľom celoslovenského slávnostného otvorenia 20. ročníka Týždňa slovenských knižníc, ktoré sa pod záštitou ministerky kultúry Slovenskej republiky a predsedu Prešovského samosprávneho kraja uskutoční 4. 3. 2019 v priestoroch historickej radnice v Levoči.

Základným predpokladom dlhodobého a progresívneho vývoja inštitúcie pri plnení činností definovaných v zriaďovacej listine je efektívne využívanie ľudských zdrojov. Aj v nasledujúcom období bude dôraz kladený na zdokonaľovanie, doplňovanie vedomostí a schopností, kreativnosť a inovatívny prístup odborných zamestnancov pri zabezpečovaní aktivít SKN. Vo väzbe na uvedené, v rámci personálnej politiky zvýšená pozornosť bude venovaná stabilizácii mladých odborných zamestnancov a náležitému finančnému ohodnoteniu zamestnancov predovšetkým v nosných pracovných pozíciách.

Levoča 18. februára 2019

Ing. František Hasaj
riaditeľ

Správu vypracovali:

PhDr. Mária Bendíková, Mgr. Alena Repaská

Ing. Marián Ferko, Mgr. Gabriela Rerková, Ing. Milan Heimschild, Ing. Ján Meluch

Príloha:

Organizačná schéma Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči

**ORGANIZAČNÁ SCHÉMA
SLOVENSKEJ KNIŽNICE PRE NEVIDIACICH MATEJA HREBENDU V LEVOČI
PLATNÁ K 31. 12. 2018**

